

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE ŽIAKOV S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM
PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE**

„Pomôž mi, aby som to dokázal sám“

**Učebné osnovy pre šiesty ročník A, B a C
variantu**

*PaedDr. Júlia Mankovičová
riaditeľka školy*

UČEBNÉ OSNOVY PRE 6. ROČNÍK – VARIANT A

Slovenský jazyk a literatúra pre 6. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Slovenský jazyk a literatúra: Žiak získa adekvátnymi formami, metódami a spôsobom primeraným jeho mentálnej úrovni v predmete také vzdelanie, ktoré mu umožní riešiť najnutnejšie úlohy praktického života.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Opakovať a upevniť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť využívať získané vedomosti v reálnom živote.

Hlavné ciele:

- Osvojiť si vybrané slová a učiť sa správne písať vybrané a ich príbuzné slova,
- naučiť sa slovenskú abecedu a získať zručnosť využívať ju v praxi,
- dokončiť výcvik v poznávaní a určovaní podstatných mien,
- v mužskom rode rozlišovať životnosť,
- poznávať slovesá v prítomnom čase,
- poznávať predložky a osobné zámená,
- cvičiť sa v štylizácii (napr. dopĺňať vety, vyberať vhodné slová a podobne),
- cvičiť sa v tvorení jednoduchých ústnych prejavov najmä formou reprodukcie krátkych textov, rozprávaním a opisom,
- cvičiť sa vo formách spoločenského styku.

3. Proces vyučovania predmetu slovenský jazyk a literatúra sa bude realizovať na vyučovacích hodinách slovenského jazyka a literatúry 6 hodín týždenne (81 hodín jazyková komunikácia, 39 hodín komunikácia a sloh, 114 hodín čítanie a literatúra), spolu 234 hodín ročne. Uplatňovať také metódy, ktoré rozvíjajú tvorivosť, samostatnosť, aktivitu pri práci s učebnými pomôckami, literatúrou, uplatňovať diferencovaný prístup, používať zásadu názornosti a také metódy, ktoré zohľadňujú intelektovú úroveň žiakov.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Jazyková komunikácia

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis

Osvojenie ustálených radov vybraných slov.

Osvojenie zručnosti správne písať „y“ po obojakých spoluhláskach vo vybraných slovách a v ich najfrekvencovanejších príbuzných slovách.

Správne písanie „i“ po obojakých spoluhláskach vo vnútri ostatných slov a odôvodňovanie ich pravopisu.

Osvojenie si slovenskej abecedy. Vyhľadávanie slov v abecedných zoznamoch (napr. v Príručke slovenského pravopisu pre školy, v telefónnom zozname, v PSČ, v Detskej encyklopédii a pod.).

Zaradovanie nových slov podľa prvého písmena abecedy a aj podľa ďalších písmen v slove.

Poznávanie podstatných mien (vlastností a činností), určovanie čísla a rodu.
Rozlišovanie životnosti pri podstatných menách mužského rodu.
Zmena tvaru podstatných mien.
Oboznamovanie sa s poradím pádov a pádovými otázkami.
Vyslovovanie a písanie predložky s podstatným menom.
Poznávanie slovies v prítomnom čase.
Časovanie slovies v prítomnom čase.
Poznávanie a určovanie slovesnej osoby a čísla.
Poznávanie slovies v neurčitku, tvorenie a používanie príslušného tvaru (výslovnosť aj pravopis).
Výcvik pravopisu prípon v slovesách v 3. osobe jednotného a množného čísla (rytmické pravidlo: otvorí, rozsvieti, tvári sa a pod.)
Poznávanie osobných zámen v súvislosti s časovaním slovies.

Komunikácia a sloh

Obmieňanie slov vo vete.
Dopĺňanie a rozvíjanie viet vhodnými výrazmi.

Odpovede na otázky

Písomné odpovede na jednoduché otázky.

Reprodukcia

Reprodukovanie krátkych textov so synonymickými obmenami slov a viet.

Rozprávanie

Rozprávanie podľa obrázkov alebo série obrázkov a na základe vlastných zážitkov.
Rozprávanie podľa osnovy zostavenej kolektívom triedy pod vedením učiteľa.
Sústredenie sa na podstatné dejové udalosti a dodržiavanie časovej postupnosti rozprávkových dejov. Vyjadrovanie sa bez opakovania rovnakých slov vo vete.

Opis

Opis triedy, miestnosti, osoby, obrázka s dejovými prvkami, práce v domácnosti, činnosti v dielni pri pracovnom vyučovaní a podobne – ústne.

Formy spoločenského styku

Precvičovanie oslovenia známej i neznámej osoby, pozdravy.
Predstavenie sa, ospravedlnenie sa, odovzdanie krátkeho odkazu.
Písanie jednoduchého oznámenia na pohľadnicu a korešpondenčný lístok.
Formulovanie prosby, poďakovania, ospravedlnenia a blahoželaní.

Čítanie a literatúra

Technika čítania

Upevňovanie zručnosti čítať plynule, správne a s porozumením formou aj obsahom primerane náročné umelecké aj náučné texty a orientovať sa v nich.
Čítanie viet s prirodzenou intonáciou, správnym slovným a vetným prízvukom, s pochopením obsahu.
Rozširovanie slovnej zásoby. Využívanie slovnej zásoby primeranej schopnostiam pri reprodukcii prečítaných textov podľa jednoduchej osnovy.

Literárna výchova

Osvojovanie si literárnych textov hlasným čítaním, počúvaním predčítavaného slova alebo hraného textu, počúvanie zvukových nahrávok.

Pri práci s textom vnímanie, prežívanie a chápanie ilustrácie ukážok v čítanke, v literatúre pre deti a mládež a v časopisoch pre deti.

Spájanie obsahu prečítaného textu s ilustráciou.

Orientácia v deji rozprávok, poviedok, povestí a členenie ich deja na časti.

Pri rozprávaní spájanie jednotlivých častí do celkového deja.

Poznávanie hlavnej myšlienky krátkeho jednoduchého diela.

Rozumieť vybraným pojmom a výrazom : ľudová a umelá rozprávka, balada, povesť (bez ich definovania).

Sledovanie vhodných relácií rozhlasu a televízie, príležitostná návšteva divadelného a filmového predstavenia. Rozprávanie o videnom programe.

Poézia od detských autorov (napr. Ľ. Podjavorinská, P.O. Hviezdoslav, J. Navrátil, T. Janovic).

Rozprávky a dobrodružná literatúra (napr. P. Dobšinský, B. Němcová, H.Ch. Andersen, J. a W.Grimmovci, K. Čukovskij, S. Maršak).

Bájk a poviedky o prírode (napr. R. Mórica, Ľ. Ondrejov, D. Štubňa-Zámostský, Ezop).

Povesti, balady, báje a historické poviedky (napr. K. J. Erben, M. Ďuríčková, J. Horák, S. Chalupka, A. Jirásek, M. Ferko).

Náučná literatúra (napr. J. Ponec, C. Valšík, L. Švihran, V. Ferko, M. Šurinová)

Počas celého roka sa venuje starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov. Do učiva sa zaraďujú lexikálne – sémantické a štylistické cvičenia. Gramatické učivo sa zameriava na pravopisný výcvik. Literatúra odporúčaná v 6. ročníku ukazuje krásu prírody a život detí v súčasnosti a i v minulosti. Pri čítaní ľudových i autorských rozprávok si žiaci rozvíjajú fantáziu a formujú si vzťah k pravde a k dobru. Čítaním vybraných povestí poznávajú dejiny svojho národa a formuje sa ich národné povedomie. Čítaním náučnej literatúry si žiaci rozširujú poznatky o prírode, spoločnosti a človeku.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Jazyková komunikácia	81
Opakovanie učiva	7
Veta, slovo, slabika	7

Pravopis po tvrdých a mäkkých spoluhláskach	11
Písanie y vo vybraných a príbuzných slovách	10
Pravopis po obojakých spoluhláskach	5
Slovenská abeceda, vyhľadávanie slov v zoznamoch	6
Zaraďovanie slov podľa abecedy	2
Poznávanie podstatných mien, rod, číslo	7
Zmena tvaru podstatných mien	2
Poradie pádov, pádové otázky	2
Vysvetľovanie a písanie predložky s podstatným menom	2
Poznávanie slovíes v prítomnom čase	2
Časovanie slovíes v prítomnom čase	2
Poznávanie a určovanie slovesnej osoby a čísla	2
Poznávanie slovíes v neurčitku	4
Výcvik pravopisu prípon v slovesách v 3. osobe jednotného čísla	6
Poznávanie osobných zámen v súvislosti s časovaním slovíes	4
Komunikácia a sloh	39
Obmieňanie slov vo vete	1
Odpovede na otázky	4
Reprodukcia textov	6
Rozprávanie	7
Opis	7
Precvičovanie oslovenia známej, neznámej osoby	3
Predstavenie sa, ospravedlnenie sa, odovzdanie krátkeho odkazu	3
Písanie jednoduchého oznámenia na pohľadnicu a korešpondenčný lístok	4
Formulovanie prosby, poďakovania, ospravedlnenia a blahoželaní	4
Čítanie a literatúra	114

Matematika pre 6. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Matematika. Vyučovanie matematiky sa snaží všetkým žiakom, spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni, poskytnúť adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a aj budúceho pracovného pomeru. Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Opakovať a prehĺbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie.

Hlavné ciele:

- Vedieť sčítat' a odčítat' prirodzené čísla v obore do 1 000 spamäti a písomne,
- osvojiť si násobenie a delenie v obore do 100,
- riešiť slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel do 10 000,
- vedieť sčítat' a odčítat' prirodzené čísla do 10 000 spamäti a písomne,
- osvojiť si základné jednotky času,
- vedieť merať a rysovať úsečky, rysovať rôznobežky, rovnobežky a kolmice, štvorec a obdĺžnik,
- poznať základné vlastností geometrických tvarov, kocky a kvádra,
- osvojiť si popis základných vlastností kocky a kvádra.

Ďalšie ciele:

- Aplikovať nadobudnuté matematické vedomosti, zručnosti a návyky v bežnom živote.

3. Proces vyučovania predmetu matematika sa bude realizovať na vyučovacích hodinách matematiky, 5 hodiny týždenne, spolu 195 hodín aritmetiky a geometrie. Uplatňujeme metódy, ktoré rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov pri samostatnej práci s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Vo vyučovanom procese aj pri zadávaní domácich úloh uplatňujeme diferencovaný prístup. Dbáme o to, aby sa správne používala zásada názornosti v závislosti od intelektovej úrovne žiakov, aby sa nebrzdil rozvoj ich abstraktného myslenia, čo je jedným z dôležitých konečných cieľov vyučovania matematiky.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

ARITMETIKA

Sčítanie a odčítanie v obore do 1 000

Písomné sčítanie a odčítanie. Príklady typov:

732 345 695 980 800 931
248 455 236 -248 -455 -236

Násobenie a delenie v obore do 100

1. Násobenie a delenie v obore násobiliek do 100 - tvorenie a zápis príkladov násobenia a delenia v obore násobiliek do 100
2. Násobilka číslom 7, 8, 9 a 10 – pamäťový nácvik
3. Riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie.

Prirodzené čísla v obore do 10 000. Sčítanie a odčítanie

1. Numerácia do 10 000, orientácia na číselnej osi, porovnávanie čísel.
2. Násobenie a delenie 10, 100, 1 000 a precvičovanie na jednotkách dĺžky, hmotnosti a objemu.
3. Sčítanie a odčítanie do 10 000.
 - sčítanie a odčítanie spamäti
 - písomné sčítanie a odčítanie
 - riešenie jednoduchých slovných úloh.

Jednotky času

Základné jednotky sekunda, minúta, hodina.

Určovanie času.

GEOMETRIA

Dĺžka úsečky

1. Jednotky dĺžky – mm, km
 - premieňanie jednotiek
2. Meranie dĺžky, rysovanie úsečiek danej dĺžky (aj v mm)

Rôznobežky, rovnobežky a kolmice

1. Rysovanie priamok daným bodom a danými dvoma bodmi
2. Rysovanie rôznobežných priamok
3. Rysovanie rovnobežných priamok
4. Rysovanie kolmíc pomocou trojuholníka s ryskou
5. Pravý uhol

Rovinné obrazce

Trojuholník, štvorec, obdĺžnik.

Vyznačovanie, popis, vlastnosti strán.

Rysovanie štvorca a obdĺžnika.

Geometrické telesá

Popis základných vlastností – kocka, kváder.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Aritmetika

Opakovanie učiva

- Numerácia do 100
- Porovnávanie čísel
- Sčítovanie, odčítovanie do 1 000
- Porovnávanie čísel do 1 000
- Opakovanie násobenia a delenia v obore do 60

Sčítovanie a odčítovanie prirodzených čísel do 1 000

- Sčítovanie bez prechodu
- Sčítovanie s prechodom
- Odčítovanie bez prechodu
- Odčítovanie s prechodom
- Slovné úlohy

Násobenie a delenie v obore do 100

Prirodzené čísla do 10 000

- Numerácia
- Porovnávanie čísel
- Násobenie a delenie čísel 10, 100, 1 000

Sčítovanie a odčítovanie prirodzených čísel v obore do 10 000

- Sčítovanie spamäti
- Sčítovanie písomne bez prechodu, s prechodom
- Odčítovanie spamäti
- Odčítovanie písomne bez prechodu, s prechodom

Určovanie času

- Jednotky času
- Orientácia na ciferníku, displeji

Opakovanie a precvičovanie učiva 6. Ročníka

Geometria

Opakovanie učiva z 5. ročníka

Jednotky dĺžky

Rysovanie priamok

Rovinné obrazce – trojuholník, štvorec, obdĺžnik

Geometrické telesá – kocka, kváder

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Sčítanie a odčítanie v obore 1000	75
Násobenie a delenie v obore do 100	30
Sčítanie a odčítanie Prirodzené čísla do 10 000.	30
Jednotky času	15
Dĺžka úsečky	16
Rôznobežky, rovnobežky, kolmice	10
Rovinné obrazce	10
Geometrické telesá	9

Informatika pre 6. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Informatika. Poslaním vyučovania informatickej výchovy, je viesť žiaka k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a informáciami v počítačových systémoch.

2. Cieľ:

- Zopakovať a rozšíriť poznatky a zručnosti z piateho ročníka,
- rozšíriť poznatky a zručnosti pri práci s myšou a klávesnicou,
- písať a upraviť text, doplniť text o obrázok,
- získať základy algoritmického myslenia,
- vedieť pracovať v programe Skicár,
- vedieť spustiť CD, DVD, hru cez Internet,
- prijať a poslať e-mail,
- spracovať a prezentovať jednoduchý projekt,
- oboznámiť sa s prostredím jednoduchého textového editoru.

3. Proces vyučovania predmetu informatická výchova sa bude realizovať 1 hodinu týždenne, spolu 39 hodín ročne. Pri vyučovaní Informatiky sa žiaci oboznamujú s prostredím jednoduchého grafického editora pri kreslení obrázkov, samostatne, ale aj podľa návodu kreslia obrázky, učia sa ich ukladať a otvoriť. Orientujú sa v jednoduchých hrách. S pomocou učiteľa sa učia založiť si vlastnú e –mailovú schránku, posilať a prijímať e-maily, používať jednoduché zásady ich písania. Rozpoznávajú vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavná i náučné. Učia sa písať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky. Učia sa pracovať v prostredí jednoduchého textového editora a upravovať text. Ovládajú zásady správneho sedenia pri počítači.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Informácie okolo nás

- Oboznámenie sa s počítačom.
- Pomenovanie jednotlivých častí počítačovej zostavy.
- Samostatné ovládanie klávesnice a myši.
- Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty.
- Práca v textovom editore, písanie a upravovanie textu, jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka, kurzíva). Mazanie a ukladanie dokumentu. Dopĺňanie textu o obrázok, ilustráciu.
- Ukladanie textových a obrázkových informácií do súborov.

Komunikácia prostredníctvom IKT

- www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe
- Osvojenie pojmov – www, webový prehliadač, webová stránka.
- Uvedomenie si bezpečnostných rizík pri práci s Internetom.

- Vyhľadávanie informácií na Internete a ich správne použitie.
- Detské webové stránky, on-line hry – výber.

Postupy, riešenie problémov

- Oboznámenie sa s pojmami- detský programovací jazyk, elementárne príkazy.
- Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí .
- Práca s programom Skicár- otvorenie programu, popis panela nástrojov, osvojenie si práce s nástrojmi: pero, štetec, čiara, paleta, práca s farebnou výplňou.
- Uloženie súboru, dokončenie existujúceho súboru, úpravy.

Princípy fungovania IKT

- Funkcie vybraných klávesov.
- Práca s klávesnicou: používanie Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock, CapsLock.
- Tlačiareň. Funkcia tlačiarne. Zapínanie a vypínanie, vkladanie papiera, poznávanie funkcie jednotlivých tlačidiel.
- CD mechanika. Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD a DVD cez „tento počítač“.
- Spúšťanie hry a hudby z CD.
- Ukladanie informácií, súbor. Uloženie informácií do súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie.

Informačná spoločnosť

- Informačné technológie v škole.
- Využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety (Encyklopédia prírody, Vedomosti v hrsti. Oskar na farme, Oskar pri jazere, Oskar v lese).
- Voľný čas a IKT .
- Počítačové hry, hudba, filmy. Ovládanie jednoduchých hier.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Informácie okolo nás	17
Komunikácia prostredníctvom IKT	12
Postupy, riešenie problémov	4
Princípy fungovania IKT	3
Informačná spoločnosť	3

Vlastiveda pre 6. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Vlastiveda. Vlastiveda je integrovaný predmet, prostredníctvom ktorého žiaci získavajú základné poznatky z oblasti živej a neživej prírody a z oblasti spoločenskovedných odborov. V predmete vlastiveda žiaci nadväzujú na poznatky, ktoré získali v predmete vecné učivo a vlastiveda v predchádzajúcich ročníkoch. Získané vedomosti majú pomôcť žiakom orientovať sa v prírodnom a spoločenskom prostredí a získané poznatky v závislosti od individuálnych schopností majú vedieť pri riešení úloh využiť a aplikovať v praktickom živote.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Opakovať a prehĺbovať učivo zo 4. a 5. ročníka,
- naučiť sa pracovať s geografickými a inými textovo – obrázkovými pomôckami (mapa, glóbus, atlas človeka, encyklopédia),
- naučiť sa pracovať s meradlami hmotnosti, dĺžky, objemu a času a teploty.

Hlavné ciele:

- Vedieť sa orientovať na mape a glóbose,
- vedieť charakterizovať Slovenskú republiku, jej hlavné mesto, poznať štátne sviatky a symboly,
- poznať základné geografické členenie Slovenskej republiky, mestá, priemysel,
- poznať začiatky našich národnostných dejín,
- získať základné poznatky o stavbe a funkcii ľudského tela,
- rozšíriť si vedomosti z oblasti neživej prírody – horniny a nerasty,
- naučiť sa poznávať látky,
- vedieť porovnávať a merať dĺžku, hmotnosť, objem, čas a teplotu,
- zoznámiť sa s elektrickou energiou.

Ďalšie ciele:

- Využiť vedomosti z vlastivedy v osobnom živote žiaka, ale aj počas školských akcií zameraných na poznávanie a ochranu prírodného prostredia,
- uvedomiť si hodnotu historického dedičstva svojej vlasti a krásneho prírodného prostredia Slovenska – krajiny, v ktorej žiak žije.

3. Proces vyučovania predmetu Vlastiveda sa bude realizovať na hodinách vlastivedy, 3 hodiny týždenne, spolu 117 vyučovacích hodín ročne (39 týždňov). Prostredníctvom multimédií, obraznej prezentácie, zaujímavým rozprávaním o udalostiach, osobnostiach, kultúrno-historických pamiatkach, poznávacej a emocionálnej zaangažovanosti žiakov oboznamujeme žiakov so začiatkom našich národných dejín. Pri učive o prírode pestujeme u žiakov hlboký vzťah k prírode, k tvorbe a ochrane životného prostredia v prospech človeka.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Poznávanie látok Veci a látky. Zmeny látok (topenie a tuhnutie, rozpustnosť, korózia kovov). Spoločné a odlišné vlastnosti látok. Cukor, soľ – vlastnosti týchto látok.

Porovnávanie a meranie Dĺžka Jednotky dĺžky – km, m, mm. Praktické meranie. Hmotnosť Jednotky hmotnosti – kg, g. Praktické váženie. Objem Jednotky objemu – liter, deciliter. Praktické meranie. Teplota Jednotka teploty - °C. Bod varu. Bod mrazu. Praktické meranie. Čas Pohyby Zeme a s nimi súvisiace javy (dĺžka dňa a noci, striedanie ročných období). Mesiac, týždeň deň, hodina, polhodina, štvrt'hodina, minúta.

Elektrická energia Elektrárne. Využitie elektrickej energie v priemysle, poľnohospodárstve, doprave, v domácnosti. Elektrospotrebiče (k čomu slúžia, ako sa s nimi zaobchádza). Bezpečnosť pri ich používaní. Šetrenie elektrickou energiou. Možnosti vzniku požiaru. Predchádzanie požiaru v byte, budove. Privolanie požiarnikov.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Opakovanie z 5. Ročníka	4
Zem a jej zobrazenie, glóbus, mapa sveta, orientácia na mape	3
Slovenská republika, Bratislava – hl. Mesto	4
Juhozápadné Slovensko	4
Severné Slovensko	4
Východné Slovensko	4
Stredné Slovensko	6
Štátne symboly	2
Začiatky našich národnostných dejín, naši predkovia, príchod a život Slovanov, Samova ríša	6
Veľkomoravská ríša, Cyril a Metod	4
Slovensko po páde Veľkomor. ríše	4
Tatári na Slovensku a Matúš Č. Trenčiansky	5
Husitské hnutie a Matej Korvín	4
Živá príroda – človek	17
Neživá príroda – nerasty	13
Poznávanie látok	7
Porovnávanie a meranie	13
Elektrická energia	7
Opakovanie učiva 6. ročníka	6

Etická výchova 6. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Etická výchova. Etická výchova pomáha žiakom s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia vytvárať pozitívne skúsenosti žiaka v interakcii s učiteľom i spolužiakmi. Prezентujeme pozitívne vzory správania v literatúre i v každodennom živote.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Viesť žiakov k pozitívnym hodnotám a ich uplatneniu v bežnom živote,
- pomáhať nadobudnúť zdravé sebavedomie,
- podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností.

Hlavné ciele:

- Učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi,
- upevniť si základy spoločenského správania,
- učiť sa základné pravidlá vyjadrovania citov,
- učiť sa spolupracovať s druhými, nadobúdať sociálne zručnosti – asertivitu, empatiu.

Ďalšie ciele:

- Pomáhať nadobudnúť zdravé sebavedomie,
- učiť žiakov vychádzať s rovesníkmi,
- podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností,
- pomôcť zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

3. Proces vyučovania predmetu etická výchova sa bude realizovať na hodinách etickej výchovy 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne. Prezентujeme pozitívne vzory správania v literatúre, v umení i v každodennom živote. Prežitú skúsenosť postupne žiaci chápu a vytvárajú si tak racionálne prosociálne správanie.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov. Naučiť sa identifikovať a vyjadriť city.
- Mimické vyjadrenie citov a postojov. Vedieť vyjadriť radosť a vďačnosť.
- Relaxácia. Identifikácia negatívnych citov a ich zvládnutie. Naučiť sa zvládnuť
- prudké emócie. Identifikovať negatívne city a ich zvládnutie. Ovládať
- základné pravidlá vyjadrovania citov. Vyššie emócie. Úloha vyšších emócií
- v rozvoj charakteru. Hľadať vhodné spôsoby ako ovládať negatívne city.
- Základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej empatie. Neverbálne vyjadrenie empatie. Pochopenie druhých. Vžiť sa do situácie druhých. Empatia v každodennom živote.
- Asertivita. Pasívne, agresívne a asertívne správanie. Aktivity zamerané na pochopenie významu asertivity. Príčiny a opodstatnenosť svojho rozhodovania. Odmietnutie. Sťažnosť. Mať odvahu vysloviť návrh. Poznať nevhodnosť pasívneho a agresívneho správania. Riešenie konfliktov. .
- Reálne a zobrazené vzory. Pozitívne vzory správania v každodennom živote. Pozitívne vzory správania v literatúre.

- Prosociálne správanie. Spolupráca. Vedieť spolupracovať s druhými. Výhody spolupráce. Pomoc, darovanie, delenie sa. Prijímať a dávať – základné prvky v medziľudských vzťahoch, priateľstve a láske. Motivácia k prosociálnemu správaniu. Priateľstvo. Význam a hodnota priateľstva.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov, Naučiť sa identifikovať a vyjadriť city, Naučiť sa zvládnuť prudké emócie, Vyššie emócie	14
Empatia, Základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej emapatie	6
Asertivita, Pasívne agresívne a asertívne správanie	7
Reálne a zobrazené vzory	5
Prosociálne správanie, Spolupráca, Pomoc, darovanie, delenie sa, Priateľstvo	7

Náboženská výchova pre 6. ročník A,B,C variant

1. Charakteristika predmetu Náboženská výchova. Vyučovanie náboženstva je priestor, kde sa žiaci učia vytvárať si a upevňovať vzťah s Bohom, učia sa kresťanským postojom a kresťanskému životnému štýlu.

2. Cieľ:

- Objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k svetu a k Bohu.
- Oceniť potrebu kresťanskej nádeje pre osobný život.
- Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv.
- Rozvíjať vzťah s rovesníkmi, s Bohom.
- Budovať spoločenstvo.
- Vnímať dobro, ktoré presahuje človeka – rozvoj pozitívneho postoja k životu.

3. Proces vyučovania predmetu náboženská výchova sa bude realizovať na hodinách náboženskej výchovy 1 hodinu týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Odpúšťame si navzájom

- Môj postoj k sebe (sebaúcta) a k ľuďom.
- Môj postoj k Bohu (priateľstvo s Bohom).
- Ježiš chce byť hosťom u Zacheja.
- Ježiš odpúšťa ľuďom (uzdravenia).
- Ježiš ma uzdravuje.

Boh nám odpúšťa

- Šťastie a dobro človeka.
- Hriech a jeho následky /vina, previnenie/.
- Sviatosti – znamenia Božej lásky /krst, sviatosť zmierenia/.
- Sviatosť zmierenia – sviatosť uzdravenia.

Konáme dobré skutky

- Priatelia.
- Pomoc ľuďom.
- Byť ako Ježiš.
- Ježiš ide v ústrety ľuďom.
- Ježiš pomáha.
- Boh sa stará o človeka.

Rozprávame sa s ľuďmi

- Formy rozhovoru.
- Rozhovor zbližuje ľudí.

Rozprávame sa s Bohom

- Boh sa prihovára ľuďom.
- Rozhovor s Bohom.
- Ježiš nás učí modliť sa – modlitba Otčenáš.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Odpúšťame si navzájom	10
Boh nám odpúšťa	9
Konáme dobré skutky	8
Rozprávame sa s ľuďmi	6
Rozprávame sa s Bohom	6

Pracovné vyučovanie pre 6. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Pracovné vyučovanie. Oblasť Človek a svet zahrňuje široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- upevňovať zručnosti získané v nižších ročníkoch.

Hlavné ciele:

- Uplatňovať tvorivosť a vlastné nápady,
- vytvárať postoje k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- poznať základné životné potreby rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznať základnú techniku v domácnosti a bezpečnú manipuláciu s ňou,
- využívať vhodné pracovné prostriedky v bežnom živote,
- naučiť sa pracovať v tíme,
- poznať pravidlá bezpečnosti práce a schopnosť poskytnúť pomoc pri úraze,
- osvojiť si základné vedomosti a zručnosti v spracovaní pôdy, siatí semien, sadení priesad a zbere plodín,
- upevniť poznatky o základných druhoch dreva a prehĺbiť manuálne zručnosti pri práci s ním,
- oboznámiť sa s vlastnosťami organického skla a novoduru, s ich použitím v praxi,
- zdokonaľovať rozličné spôsoby montáže a demontáže osvojené v predchádzajúcich ročníkoch,
- osvojiť si manuálne zručnosti pri práci so strojčkami na mletie mäsa, maku, strúhanky,
- osvojiť si názvoslovie pracovných nástrojov a postupov.

3. Proces vyučovania predmetu pracovné vyučovanie sa bude realizovať na vyučovacej hodine pracovné vyučovanie, 5 hodín týždenne, 195 hodín ročne. Upevňovať poznatky z predchádzajúcich ročníkov. Rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci. Byť opatrný pri šití na šijacom stroji, pri obsluhu kuchynských spotrebičov.

Praktické činnosti uvedené v prácach v dielni sú pre chlapcov povinné v celom rozsahu, pre dievčatá sa urobí výber tak, bola zastúpená práca s každým materiálom. Praktické činnosti uvedené pre práce v domácnosti sú pre dievčatá povinné v celom rozsahu, pre chlapcov sa urobí výber tak, aby boli zastúpené práce pri hygiene v domácnosti, základy šitia a varenia.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena. Starostlivosť o vlasy – česanie, umývanie šampónom. Ničenie vši detskej.

Práce v dielni

Práce s papierom a kartónom

Zdokonaľovanie osvojenej techniky, zvyšovanie požiadaviek na presnosť práce. Zošívanie zošitov, meranie, orezávanie, rezanie, lepenie a používanie knižárskeho materiálu a pomôcok. Zhotovovanie zošitov s orezanými okrajmi, škatúľ, dosiek s plátenným chrbtom, rámik – pasparta a iné.

Modelovanie

Modelovanie dutých predmetov aj s použitím modelárskeho očka a špachtle – guľa, valec, hrnčeky, vázy, misy, duté vajíčka. Modelovanie figúrky s vystihnutím pohybu. Práca so sadrou, odlievanie do formy, kašírovanie, vyškrabovanie predkresleného vzoru – sadrové odliatky, geografické makety.

Montážne a demontážne práce

Samostatná práca podľa predlohy. Zostavovanie zložitých pohyblivých modelov z kovovej stavebnice. Zdokonaľovanie rozličných spôsobov montáže a demontáže osvojených v predchádzajúcich ročníkoch.

Práce s drevom

Upevnenie poznatkov o základných druhoch dreva (mäkké a tvrdé drevo) a oboznamovanie sa s ich priemyselným spracovaním (rezivo – hranoly, dosky, latky, preglejky, dyhy). Obrábanie dreva základnými technikami, používanie svorkovnic. Rezanie malou rámovou pílkou a chvostovkou. Vŕtanie nebožiecom a kolovrátkom. Spájanie dreva skrutkami do dreva, brúsenie, lakovanie. Výrobky: podložka pod hrniec, jednoduchý svietnik, hračka, vešiak na šaty, krmidlo.

Práce s kovom

Práca s medeným, hliníkovým a tenkým oceľovým drôtom, oboznamovanie sa s ich vlastnosťami a najvhodnejším využitím. Meranie, strihanie, spleťanie, ohýbanie, vyrovňovanie drôtu, používanie rôznych klieští.

Práce s plastmi

Oboznamovanie sa s vlastnosťami organického skla a novoduru, s ich použitím v praxi. Ich opracovanie – meranie, obrysovanie, rezanie, vŕtanie, pílenie, brúsenie, leštenie. Lepenie novoduru. Výrobky: geometrické tvary, stojan na servítky, stierka, dekoračné a úžitkové predmety.

Práce s rozličným materiálom

Náplň určí učiteľ.

Pestovateľské práce

Úprava a spracovanie pôdy – rýľovanie, hrabanie. Úprava hriadok. Zvyšovanie úrodnosti – hnojenie, striedanie plodín. Siatie a sadenie plodín podľa priority kultivarov v regióne. Príprava sadeníc – siatie, pikírovanie, presádzanie priesad. Zavlažovanie, kyprenie pôdy, jednotenie zeleniny. Poznávanie škodcov a ochrana pred nimi. Prirodzená ochrana a spolužitie rastlín. Zber plodín, úprava pôdy po zbere, uskladnenie. Úžitková záhrada na okne, balkóne, loggii. Oboznamovanie sa s ošetrovaním stromov a kríkov. Zber ovocia a uskladnenie. Letničky, dvojročné rastliny, trvalky, skalničky. Kvety na balkóne a loggii. Izbové kvety, hydroponické pestovanie rastlín. Viazanie a aranžovanie kvetín.

Práce v domácnosti

Hygiena domácnosti. Čistenie podlahovej krytiny, nábytku. Čistiace prostriedky a bezpečnosť pri práci s nimi. Pranie osobnej bielizne.

Príprava pokrmov

Nátierky, puding, polievky, pokrmy zo zemiakov. Obsluha plynového a elektrického sporáka. Práca so strojčekmi na mletie mäsa, maku, strúhanky.

Šitie

Oboznamovanie sa s pomôckami a nástrojmi pre ručné šitie a s drobnou textilnou a technickou prípravou. Základné stehy. Pomocné stehy. Obnitkovacie stehy. Prišívanie zapínadiel. Zošívanie dvoch látok jednoduchým stehom (chňapka). Navliekanie nite, šitie bez nití.

Háčkovanie

Háčkovanie s vlnou. Krátky a dlhý stĺpik. Pridávanie do kruhu. Opakovanie a zdokonaľovanie techniky (ihelníček, podložka).

Pletenie

Ručné pletenie hladkých a obrátených očiek, začínania a ukončenie (šál, čelenka).

Základy technického kreslenia

Učivo základov technického kreslenia aplikujeme v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú. Rysovacie potreby, manipulácia s nimi. Technické normalizované písmo. Druhy čiar a ich využitie: hrubé – obrysové, tenké – pomocné, rozlišovacie (využívanie hrúbky čiar a tvrdosti ceruziek). Rysovanie priamok a úsečiek: základné pojmy – opakovanie, rysovanie úsečiek danej dĺžky, označovanie úsečiek, premieňanie dĺžkových jednotiek, smer úsečiek, priamok.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
-----------------	-------------

Sebaobslužné činnosti	chlapci aj dievčatá 30 hodín ročne
Práca v dielni	chlapci 80 hodín ročne, dievčatá 30 hodín ročne
Pestovateľské práce	chlapci aj dievčatá 35 hodín ročne
Práca v domácnosti	chlapci 30 hodín ročne, dievčatá 80 hodín ročne
Základy technického kreslenia	chlapci aj dievčatá 20 hodín ročne

Hudobná výchova 6. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Hudobná výchova. Učiť žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia. Ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Rozvíjať hudobnosť žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Hlavné ciele:

- viesť žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života,
- orientovať žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich viesť k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu,
- viesť žiakov ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb,
- pôsobiť na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, obohacovať citový život žiakov.

Ďalšie ciele:

- Prehlbovať čistotu kolektívneho spevu,
- oboznámiť sa s notami, notovými čiarami a husľovým kľúčom,
- rozlišovať zvuk symfonického orchestra a detského zboru,
- získať prvé poznatky o hudobných skladateľoch.

3. Proces vyučovania predmetu hudobná výchova sa bude realizovať na hodinách hudobnej výchovy 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Piesne na spev žiakov: Dobrú noc,má milá(ľudová), To tá Heľpa(ľudová),Ej už sa na tej hore(ľudová), Chlapec som ja, chlapec(ľudová), Tam okolo Levoči(ľudová), Zbrezového dreva voda kvapká(ľudová), Vysoký jalovec(ľudová), Jedna ruža, dve ruže(ľudová), Marianko, Marianko(ľudová), Poduj mi vetríčku, Jarná(L. Burlas), Dar pre mamičku, Padá sniežik, Snehuliačik(M. Novák).

Piesne a skladby na počúvanie: Aká si mi krásna (E. Suchoň), Nevolám slnko z oblohy (M. Schneider-Trnavský), Rodný môj kraj (G. Dusík), My Fair lady (F. Loewe), Trepak z baletu Luskáčik (P. I. Čajkovskij), Chyť ma! Prečo padá sneh? (J. Cikker), Tanec snehových vločiek (C. Debussy), Polka z opery Predaná nevesta (B. Smetana).

Hudobno-pohybové hry a tance: Čičence, čičence (ľudová), Andulko šafářová (ľudová), Dýnom, dánom (ľudová), Vytíkačky (B. Urbanec).

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
-----------------	-------------

Piesne na spev žiakov	20
Piesne na počúvanie	7
Skladby na počúvanie	4
Hudobno-pohybové hry a tance	8

Výtvarná výchova pre 6. ročník A variant

1.Charakteristika predmetu Výtvarná výchova. Žiakovi sa prostredníctvom výtvarnej výchovy formuje estetický vzťah ku skutočnosti.

2.Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Estetickými zážitkami a tvorivými činnosťami prispievať k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu.

Hlavné ciele:

- Dopĺňať, rozvíjať a zdokonaľovať získané osvojené poznatky a nadobnuté zručnosti z predchádzajúcich ročníkov,
- rozvíjať vnímanie, predstavivosť, tvorivosť a fantáziu žiakov,
- učiť žiakov výtvarne vyjadriť celok vo vzťahu k prostrediu, z ktorého sa námet čerpá,
- odhaľovať zákonitosti stavby prírodných a umelých foriem,
- naučiť nové výtvarné techniky.

3.Proces vyučovania predmetu výtvarná výchova sa bude realizovať na hodinách výtvarnej výchovy, 1 hodinu týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4.Obsah:

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

- zážitky detí (orientácia na predstavivosť, fantáziu, vzťah k prostrediu, spontánny prejav)
- námety z ilustrácií krátkych dejových celkov (rozprávky, poviedky, filmové príbehy)
- zobrazovanie predmetov dennej potreby (ľudská hlava- portrét spolužiaka, zviera, rastliny, školské potreby)

Výtvarné techniky:

- kresba – kolorovaná perokresba, kresba drevkom
- maľba – tempera, suchý a masťný papier
- grafika – tlač z kartónovej koláže, tlač z textilnej koláže

Učiť žiakov správne vidieť a zobrazovať predmety dennej potreby, viesť ich k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu – ľudská hlava (portrét spolužiaka), postava, zviera, rastliny, školské potreby.

Výtvarné techniky:

- kresba (rudka, mäkká ceruzka, perokresba, fixy)
- maľba (tempera, gvaš)
- materiálové techniky (mozaika z papiera, prírodnín, koláž)
- modelovanie (hlina, reliéf z plastelíny, cesto, kašírovanie)

Práca s výtvarnými prostriedkami

- plošné dekoratívne práce (orientácia na farebné cítenie detí, obohacovanie používania farebnej škály, ornamentálnu a ľudovú tvorbu)

Výtvarné techniky:

- zapúšťanie do riedenej klovatiny
- akvarelové škvrny preklápaním,
- rozfúkavanie tušových škvŕn s dotváraním
- farebné vyplňovanie dekoratívnej plochy
- voskové odkrývanie
- modrotlač

Vybrané materiály:

- voskový pastel, parafín (biela svieca)
- tuš
- akvarelové farby
- klovatina – podľa výberu techník

Priestorové vytváranie

- tvar a forma ľudových artefaktov (rôzny odpadový materiál)

Výtvarné techniky:

- modelovanie
- priestorové vytváranie z papiera
- montážne práce z rôzneho materiálu

Výtvarné materiály:

- hlina, plastelína, modulit, cesto, rôzny odpadový materiál, krabičky, drôt, kašírovacia hmota (novinový papier, buničina, škrob), sadra

5.Časová dotácia:

Tematický celok	Počet hodín
Tematické práce	11
Zobrazovanie prírodných a umelých foriem.	10
Plošné dekoratívne práce.	6
Priestorové práce.	9
Výtvarné umenie.	3

Telesná a športová výchova pre 6. ročník A variant

1. Charakteristika predmetu Telesná a športová výchova. Žiak získava prostredníctvom telesných, pohybových cvičení žiadaný stupeň telesnej zdatnosti. Pestuje si hygienické návyky, pozitívny vzťah k športu a pohybu pri rešpektovaní individuálnych dispozícií žiaka.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Rozvíjať aktivitu žiakov,
- osvojiť si pohybové zručnosti, základné športové disciplíny a základy telovýchovného názvoslovía,
- naučiť sa chápať význam pohybovej aktivity v živote človeka,
- rozvíjať pružnosť, ohybnosť, rovnováhu, priestorovú orientáciu.

Hlavné ciele:

- Rozvíjať veku zodpovedajúcu úroveň kondičných a koordinačných schopností,
- rozlišovať obsah základných telovýchovných pojmov a správne na ne reagovať,
- postupne si osvojiť pravidlá pohybových i športových hier,
- učiť sa prejavovať primeranú rozhodnosť, nebojácnosť, snahu po lepšom výkone, radosť z víťazstva,
- schopnosť oceniť súpera a zmieriť sa s prehrou.

Ďalšie ciele:

- Využiť motorické návyky a zručnosti získané v škole aj počas voľného času mimo školy, cez víkendy, prázdniny,
- reprezentácia školy, triedy v športových podujatiach.

3. Proces vyučovania predmetu telesná a športová výchova sa bude realizovať na hodinách telesnej a športovej výchovy, na ihrisku pri škole, v areáli ŠZŠ (trávnik, cvičisko, doskočisko), počas vychádzok do blízkeho okolia, na dopravnom ihrisku, aj ako hry na snehu a sánkovanie na blízkom kopci pri škole, 3 hodiny týždenne, 117 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Poradové cvičenia
- Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia
- Športová gymnastika
- Rytmická gymnastika a tanec
- Atletika
- Športové hry
- Cvičenia v prírode

4.1. Poradové cvičenia

Osvojenie si poradových povelov a povelovej techniky.

Vytváranie nástupových a pochodových útvarov.

Hlásenie žiaka.

4.2. Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

Cvičenie s náčiním i bez náčinia, relaxačné, zábavné cvičenia.

Rozvíjanie brušného a hrudného dýchania.

Rozvoj obratnosti, rovnováhy.

Chôdza, beh, lezenie, plazenie, podliezanie, vystupovanie, zostupovanie, skákanie.

Dynamicke posilňovanie svalstva dolných končatín a trupu.

4.3. Športová gymnastika

Akrobacia.

Viacnásobný kotúľ. Kotúľ vpred na vyvýšenej podložke, na vyvýšenú podložku, z vyvýšenej podložky. Kotúľ vzad s obmenami. Stoj na hlave. Prípravné cvičenia a stoj na rukách s dopomocou. Premet stranou (vľavo, vpravo).

Kladina – výška 1 m - obmeny chôdze, chôdza sprevádzaná pohybmi paží, obraty, zmeny polôh tela.

Šplh - šplh s prírazom. Súhrnné cvičenia, húpanie na lane.

Trampolína - skoky s obratmi, skrčmo, prehnuto.

Jazda na bicykli – cvičenie rovnováhy a obratnosti. Nácvik pomalej a rýchlej jazdy.

4.4. Rytmická gymnastika a tanec

Krok prísuný, cvalový a poskočný v ľudovom tanci.

Chôdza, beh, poskoky, skoky a obraty na jednoduché hudobné rytmy.

Jednoduchý krajový tanec v 2/4 takte.

4.5. Atletika

Beh.

Vysoký štart. Stupňovanie rovinky. Beh na 60 m. Nízky štart z blokov. Vytrvalostný beh (dievčatá – 400 m, chlapci – 600 m).

Skok do diaľky. Skok do diaľky skrčmo so závesom zo skráteného rozbehu.

Skok do výšky

Skok technikou „nožničky“. Prípravné techniky pre skok technikou obkročmo flop.

Hod loptičkou

Hod z krátkeho rozbehu. Hod loptičkou na výkon.

Plná lopta

Pohybové hry a súťaže s hádzaním plnej lopty.

Prekážkový beh - beh cez čiaru a nízke prekážky. Štafetový beh - držanie kolíka, chôdza, beh s kolíkom.

4.6. Športové hry

Basketbal a hádzaná

Prihrávky a chytanie lopty na mieste, v pohybe.

Dribling na mieste v pohybe.

Strelba z krátkej vzdialenosti, strelba trestných bodov.

Hra s upravenými pravidlami minibasketbalu a minihádzanej.

Futbal

Hra s upravenými pravidlami minifutbalu.

4.7. Cvičenie v prírode

Orientácia v teréne.

Plán obce, terénu. Mapa, turistické značky. Kompas. Orientácia v cestovnom poriadku.

Prenášanie raneného, prvá pomoc.

Pešia turistika. Chôdza podľa plánu.

Terénne hry.

Odporúčame korčuľovanie, plávanie (podľa podmienok a možností školy).

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Poradové cvičenia	8
Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia	12
Športová gymnastika	22
Rytmická gymnastika a tanec	15
Atletika	20
Športové hry	20
Cvičenia v prírode	20

UČEBNÉ OSNOVY PRE 6. ROČNÍK – VARIANT B

Slovenský jazyk a literatúra pre 6. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Slovenský jazyk a literatúra. Prostredníctvom rozvíjania materinského jazyka v ústnej a písomnej forme u žiakov cielene budujeme zručnosti potrebné na získavanie informácií a na ich výmenu v sociálnom kontakte, čo má výrazný podiel na celkovej socializácii dieťaťa.

2. Ciele

Všeobecné ciele

- Dbieť na hlasovú moduláciu a výslovnosť,
- vzbudzovať záujem žiakov o poznávanie kníh,
- cvičenia zamerať na vnímanie obsahu čítaného a rozvoj reči.

Hlavné ciele

- Osvojiť si zvyšné hlásky a písmená tlačenej abecedy,
- vedieť čítať ľahké trojslabičné slová,
- plynule čítať slabiky, slová a ľahké vety s porozumením,
- vedieť uvedomele počúvať text s jeho porozumením.

Ďalšie ciele

- Prostredníctvom literatúry vyvolať v žiakoch pocity radosti a emocionálny vzťah ku skutočnosti, v ktorej žijú, k prírode, k domovu,
- viesť žiakov k voľbe vhodného pomenovania.

3. Proces vyučovania predmetu slovenský jazyk a literatúra sa bude realizovať na hodinách slovenského jazyka a literatúry 3 hodiny týždenne, spolu 117 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania

Čítanie

Nácvik čítania písmen ž, Ž, h, H, f, F, g, G, ch, Ch, d', t', ň, ľ.

Čítanie dvojslabičných slov s otvorenými i zatvorenými slabikami.

Čítanie ľahkých trojslabičných slov.

Plynulé čítanie slabík, slov a ľahkých viet s porozumením.

Literárna výchova, sloh

Rozširovanie osobného frekvenčného jazyka o slová s písmenami nacvičovanými v tomto ročníku.

Využívanie informačnej hodnoty textu pri jeho reprodukcii.

Jednoduché odpovede na otázky z obsahu čítaného textu.

Rozprávanie podľa obrázka : Kto (čo) je na obrázku? Čo robí ?

Písanie

Nácvik písania malých písmen ž, h, f, g, ch.

Nácvik písania veľkých písmen E, P, R, B, Y.

Písanie nových písmen a slabík s týmito písmenami podľa diktátu.

Písanie slabík a ľahkých slov podľa diktátu.

Písanie slovných spojení prídavného a podstatného mena.

Súčasťou výučby čítania sú aj zmyslové cvičenia, cvičenia zamerané na vnímanie obsahu čítaného textu a rozvoj reči.

Okrem textov na čítanie je preto potrebné takmer vždy využívať aj ilustrácie znázorňujúce kľúčové slová (osoba, zviera, vec, jav, činnosť, farby, výraz tváre a pod.) alebo skutočné predmety, resp. predvádzanie činností.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Čítanie	72
Literárna výchova, sloh	25
Písanie	20

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti pre 6. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Rozvíjanie komunikačnej schopnosti pre 6. ročník špeciálnych základných škôl, pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, vyučovacím jazykom slovenským.

Prostredníctvom predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa u žiakov rozširuje funkčná komunikácia v kategóriách: žiadanie osobných potrieb, informácií, vyjadrovanie pocitov, komentovanie, reakcie na správanie iných ľudí, vyjadrovanie prosociálnych postojov.

2. Cieľ:

Hlavný cieľ:

- Podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a funkčného dorozumievania, stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii.

Všeobecné ciele:

- Zapájať sa do skupinovej činnosti, počúvanie príbehu,
- dokázať počúvať v nerecipročných situáciách, napr. rozhlas, príbehy, video,
- dokončiť vlastnú úlohu v skupine, bez intervencie učiteľa,
- potichu počúvať ostatných,
- počúvať deti a dospelých,
- pýtať sa a reagovať na otázky a komentovať to, čo sa povedalo,
- dokázať sa sústrediť na jeden zvuk, napr. hlas spomedzi iných,
- počúvať a nasledovať inštrukcie a usmernenia.
- Rozvíjať praktické používanie jazyka na dorozumievanie, a to s použitím verbálnych aj neverbálnych komunikačných prostriedkov.
- Rozvíjať slovnú zásobu, chápanie pojmov a ich používanie v komunikácii.
- Rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá. Aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby (podľa individuálnych schopností žiaka).
- Rozvíjať fonematické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištinkatívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností žiaka.
- Rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť.
- Rozvíjať rozprávačské schopnosti žiakov podľa individuálnych schopností.
- Rozvíjať taktilné a kinestické vnímanie.
- Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferencácia, pamäť).
- Rozvíjať priestorovú orientáciu a orientáciu v čase.
- Rozvíjať motorické schopnosti.
- Rozvíjať čitateľské a pisateľské schopnosti.
- V rámci každej komunikačnej situácie neprestajne vyžadovať používanie očného kontaktu so súčasnou verbalizáciou.

3. Proces vyučovania predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa bude realizovať na hodinách rozvíjania komunikačnej schopnosti, 3 hodiny týždenne, spolu

117 hodín ročne. Súčasťou predmetu RKS je aj Augmentatívna a alternatívna komunikácia. Náhradné a doplnkové komunikačné systémy potom používajú žiaci v bežnej komunikácii a na všetkých vyučovacích predmetoch. Odporúčame využívať systém VOKS /výmenný obrázkový komunikačný systém/ a metodiku od autoriek S. Kapáľková a L.Vencelová, ktorá nadväzuje na čiastočnú slovenskú adaptáciu práce D.B. El'konina, ktorá sa využíva na rozvíjanie fonematického uvedomovania.

4. Obsah vzdelávania

Obsah musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Obsah predmetu RKS je zameraný na všetky roviny jazyka a všetky formy komunikácie.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína celým vyučovacím procesom. Témy preberané v predmete RKS by mali byť v súlade s témami preberanými najmä v predmete Slovenský jazyk a literatúra a Vecné učenie. Na hodine RKS sa učiteľ má so žiakmi zamerať na porozumenie pojmov a súvislostí a precvičovanie ich používania v komunikácii.

Rozširovanie osobného frekvenčného jazyka o slová s písmenami nacvičovanými v tomto ročníku.

Využívanie informačnej hodnoty textu pri jeho reprodukcii.

Jednoduché odpovede na otázky z obsahu čítaného textu.

Rozprávanie podľa obrázka : Kto (čo) je na obrázku? Čo robí ?

Obsah rozvíjania komunikačnej schopnosti v jednotlivých oblastiach:

Pragmatická rovina jazyka:

Porozumenie reči

- Komentovanie „tu a teraz“. Komentovaním všetkých činností a pomenovávaním predmetov rozvíjame porozumenie pojmov a ich vzájomných súvislostí. Postupujeme od poznávania skutočných predmetov a javov k obrázkom a porozumeniu pojmov.
- Kategorizovanie pojmov podľa daných kritérií.
- Vykonávanie činností podľa komentovania a porozumenia obsahu prehovoru komunikačného partnera.

Rozvíjanie expresívnej reči

- Námetové hry, pri ktorých žiak môže komentovať svoju činnosť. Vo všetkých hrách kladieme dôraz na hlasné komentovanie činnosti alebo spoločné

komentovanie s pomocou učiteľky. Pri hrách sa odporúča používať názorné skutočné predmety, ich miniatúry alebo primerané ilustrácie a obrázky.

- Nehovoriaci žiaci komentujú s pomocou posunkov, grafických znakov alebo iným náhradným komunikačným prostriedkom.
- Vytváranie situácií z bežného života tak, aby ich mohli žiaci lepšie pochopiť a komentovať („zažiť ich“) a tým si upevňovať slovnú zásobu.
- Jednoduché aktívne pomenovávanie predmetov a dejov v prostredí školy a rodiny,
- Jednoduché komentovanie vykonávaných alebo prebiehajúcich činností a situácií.
- Tvorenie jednoslovných a dvojslovných viet, slovných pomenovaní.

Rozhovor

- Jednoduchý rozhovor, striedanie role s komunikačným partnerom.
- Začiatok a ukončenie rozhovoru. Výber a udržanie témy rozhovoru.
- Výber komunikačných prostriedkov primeraných situácii a komunikačnému partnerovi. Odpoveď na otázku, kladenie otázok.
- Modelové hry, dramatizácia.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy**

Lexikálno-sémantická rovina jazyka

- Pomenovanie skutočných predmetov a javov alebo obrázkov.
 - Kategorizovanie pojmov podľa významu s názornými príkladmi a bez nich. (Pri pomenovávaní zároveň ukazujeme na predmet alebo zároveň vykonávame pohyb a pod.)
 - Rozlišovanie a porovnávanie významovo podobných a protikladných pojmov. (Názorne: reč v spojení so zrakovým alebo taktilným vnemom a pod.)
 - Zovšeobecnenie pojmov
 - Kľúčové slová.
 - Upevňovanie významu pojmov a súvislostí zážitkovou formou.
- Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.**

Morfologicko-syntaktická rovina jazyka

- Nácvik ohýbania slov, nácvik predložkových väzieb a analógie primerane schopnostiam žiaka s pomocou, názorným a zážitkovým spôsobom.
- Maľované čítanie.
- Dopĺňanie a opakovanie viet.
- Odvodzovanie slov.
- Tvorba viet a súvetí.
- Rozvoj porozumenia reči.

Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.

Foneticko-fonologická rovina:

- Rozvíjanie sluchovej diferenciačnej schopnosti.
- Hry s nerečovými zvukmi
- Rozlišovanie zvukov reči rozlišovanie rôznych druhov zvukov (zvuky zvierat, štrnganie, búchanie, šuchot, zvonček, píšťalka a pod.), rozlišovanie intenzity a smeru prichádzajúcich zvukov.
- Rozlišovanie zvukov reči, rytmizovanie slabík. Hry so zmenami melódie a tempa reči. Rozlišovanie prvej hlásky v slove. Rozlišovanie dĺžky hlások a slabík.
- Cvičenia zamerané na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel, koordináciu pohybov a správnu výslovnosť.

Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.

Rozvíjanie rozprávačských schopností:

- Pozorovanie osôb a udalostí v okolí.
- Jednoduché rozprávanie zážitku podľa obrázkov, rozprávanie podľa obrázkov, vnímanie časovej následnosti a súvislostí udalostí.
- Práca s detskými ilustrovanými knihami, leporelami, obrázkami.

Rozvíjanie iných schopností spojených s komunikáciou:

Rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie

- Poznávanie predmetov a povrchov hmatom, rozvíjanie diferenciačných schopností.
- Rozvíjanie vnímania vlastných pohybov.

Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť).

- Poznávanie rôznych zvukov, rozlišovanie ich kvality, intenzity, smeru.
- Poznávanie melódie a rytmu. Cvičenia na zapamätanie melódie a rytmu, riekanky, radu slov, vety a pod.
- Cvičenia zrakovej analýzy a syntézy.
- Rozvíjanie poznávacích procesov: zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie – kategorizácia.
- Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť)

Rozvíjať priestorovú orientáciu a orientáciu v čase

- Cvičenia pravoľavej orientácie (telesná schéma, rovinná orientácia).
- Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti).
- Intermodalita (audiovizuálny vzťah).

Rozvíjať motorické schopnosti

- Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.

Rozvíjať čitateľské a písateľské schopnosti

- Pre osvojovanie čítania analyticko-syntetickou i globálnou metódou je nevyhnutné dosiahnutie určitej úrovne fonologického uvedomenia. Preto je súčasťou obsahu predmetu RKS aj:
- Rozvíjanie schopnosti diferencovať zvuky reči (slabiky, hlásky a ich dĺžku) hrovou formou. Diferencovanie obrázkov, symbolov alebo znakov.
- Schematické znázornenie slov.
- Rytmizovanie riekaniek a detských pesničiek.
- Rozvíjanie schopnosti orientácie v priestore a v rovine (chápanie a vyjadrenie polohy predmetu hore, dolu, v prostriedku; sledovanie a ukladanie prvkov v rade zľava doprava).
- Obrázkové (maľované) čítanie.
- Ak individuálne schopnosti žiaka nedovoľujú osvojovanie si všetkých tvarov písmen, odporúča sa čítanie a písanie len veľkých tlačенých písmen.

Odporúčané rozprávky a knihy v obsahu:

ROZPRÁVKY

Medovníková/perníková chalúpka; Červená čiapočka; O Budulínkovi; Dlhý, široký a bystrozraký; Kozliatka a vlk; Tri prasiatka; Škaredé káčatko; Koza odratá a jež; Zatúlané húsa; Pampúšik; O psíčkoví a mačičke; Rozprávka o sliepočke a kohútikovi; O rukavičke/Domček, domček kto v tebe býva; O rybárovi a zlatej rybke; Ako išlo vajce na vandrovku; Rozprávka o repe; O Gaštankovi, čo nemal kožúšok; Čin, Čin; Janko Hráško; O dvanástich mesiačikoch; Hrnček var!; Palica, von z vreca!; Macko Uško; Tri medvede...

ROZPRÁVKOVÉ KNIŽKY

Môj macík; Moja prvá čítanka; Čo si hračky rozprávali; Utopený mesiačik; Rozprávky o zvieratkách (V. G. Sutejev)

PRÍBEHY ZO ŽIVOTA DETÍ

Janka a Danka

Autori: M. Ďuríčková, M.R. Martáková, D. Hevier, H. Zelinová, E. Gašparová, N. Tánska, M. Jančová, J. Šrámková, K. Bendová, M. Haštová, J. Pavlovič, R. Móric, E. Čepčeková

OBRÁZKOVÉ KNIŽKY

Obrázkové čítanie

Autori: V. Machaj, Z. Vlach – M. Novacký, J. Kontár, E. Vančurová, E. Weberová, I. Imro, J. Navrátil, A. Okruhlicová

Náročnosť odporúčaných tém sa bude prispôsobovať danému ročníku a individuálnym schopnostiam žiaka.

RKS – knihy a rozprávky	Téma
Knihy: V lese a na čistinke Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Palička pomocníčka, Príbehy Maťa a Klinčeka: Ako vyhnali diviaka Rozprávky: Palička – pomocníčka Jablko Červená čiapočka Koza rohatá a jež Domček , kto v tebe býva Pampúšik Tri medvede	Lesné zvieratá
Knihy: Rozprávky o psíčkovi a mačičke Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Kuriatko a káčatko Zabavme sa s Macom Pacom Rozprávky: Rozprávka o sliepočke a kohútikovi Kuriatko a káčatko Ako išlo vajce na vandrovkú O repe Maco Paco pomáha na gazdovstve Mechúrik Koščúrik Kozliatka a vlk Škaredé káčatko	Domáce zvieratá
Rozprávky: O repe Komu dáme mliečko?	Zelenina
Knihy:	Zvuky zvierat

Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Kto povedal mňau?	
Kniha: Rok Rozprávka: Čačky hračky / Bendová/	Rok
Kniha: Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Jablko O gaštankovi, čo nemal kožúšok	Jeseň
Rozprávka: O dvanástich mesiačikoch Kniha: Maco Snehuliakom Téma jar: Kniha: Dobrodružstvo s myškami Téma leto: Čačky hračky / Bendová/: Smädne kvietky Téma rodina- členovia: Rozprávky: O repe Červená čiapočka	Zima
Rozprávky: Tri prasiatka O rybárovi a zlatej rybke Dlhý, široký a bystrozraký Janko Hraško	Na poli, v lese, v záhrade
Rozprávky: Tri prasiatka O rybárovi a zlatej rybke Dlhý, široký a bystrozraký Janko Hraško	Remeslá
Kniha:	Vianoce

Témy z Vecného učiva ŠkVP

Škola a okolie školy

Poznávanie bližších a vzdialenejších objektov v okolí školy. Názov ulice, kde sa škola nachádza a číslo domu.

Určovanie polohy objektov od školy. Upresňovanie pojmov.

Orientácia v čase a v priestore

Osvojovanie a utvrdzovanie pojmov včera, dnes, zajtra, teraz, potom, skôr, neskôr.

Orientácia v dňoch.

Kalendár: dni, týždne, mesiace, určovanie a písanie dátumu.

Určovanie času na celé hodiny. Určovanie miesta: nad, pod, pri, za, vedľa vpredu, vzadu.

Príroda

Ročné obdobia v prírode. Pojmy: sad, záhrada, park, pole.

Jeseň

Charakteristické znaky, prírody na jeseň. Zmeny počasia. Určovanie, aké je dnes počasie (záznam o počasí symbolmi).

Vtáky na jeseň: príprava na zimu – vrabec, vrana, sýkorka. Odlet vtákov – lastovička, bocian.

Zber jesenného ovocia a spôsoby jeho odkladania. Význam vitamínov v ovocí pre zdravie. Jeseň na poli: zber zemiakov,, cukrovej repy a ich využitie.

Zima

Charakteristika počasia. Dĺžka dňa – stmievanie, rozodnievanie. Vlastnosti snehu a ľadu.

Určovanie, aké je dnes počasie.

Listnaté a ihličnaté stromy v zime.

Smrek, borovica – ich charakteristika.

Voľne žijúce zvieratá v zimme: líška, zajac, jeleň, srna, veverica. Zimný spánok niektorých zvierat – medveď, jež.

Starostlivosť o vtákov a lesnú zve v zime.

Jar

Zmeny v prírode na jar. Charakteristika počasia. Určovanie počasia.

Jarné práce na poli: oranie, siatie, použitie poľnohospodárskych strojov.

Jarné práce v záhrade: pomenovanie činnosti a záhradného náradia.

Poznávanie rastlín: lipa, orgován, snežienka, fialka, konvalinka. Určovanie časti tela rastlín.

Zvieratá a ich mláďatá na jar.

Leto

Charakteristika počasia Určovanie počasia.

Lúčne kvety: zvonček, ,margaréta, divý mak, púpava, bodliak.

Práce na poli – žatva. Poľnohospodárske stroje. Obilie.

Les. Lesné kry a ich plody: maliny, černice, čučoriedky.

Poznať niektoré rastliny ohrozujúce zdravie (jedovaté plody rastlín, huby).

Správanie sa v letnej prírode (nebezpečenstvo požiarov, hluk, odpadky).

Starostlivosť o zdravie

Prehlbovanie poznatkovo ľudskom tele.

Poznať zmyslové ústroje, ich význam. Starostlivosť o zrak a sluch.

Starostlivosť o nechty, zuby, vlasy, úprava zovňajšku.

Význam osobnej hygieny a čistoty prostredia pre zdravie.

Zdravie a choroba.

Práca lekárov a zdravotných sestier. Zdravotné stredisko, nemocnica, sanitka.

Návšteva zdravotného strediska. Praktické meranie teploty.

Ošetrovanie odreniny – očistenie a priloženie rýchloobväzu.

Ochrana zdravia správnym odievaním a obúvaním.

Rodina, obec

Upevnenie poznatkov o príbuzenských vzťahoch. Utvrdenie pojmov starý, mladý, starší, mladší. Určovanie, kto je príbuzný a známy. Deľba práce v domácnosti.

Pozitívne vzťahy v rodine: úcta k rodičom, starým rodičom, znášanlivosť a dobrosrdečnosť medzi súrodencami.

Adresa bydliska, dátum narodenia.

Poznávanie okolia obce, okolitej krajiny, vychádzky.

Návšteva obchodného centra, správane sa v obchode.

Hra na obchod, poznávanie ďalších platidiel (5, 10, 20, 50 €) a manipulácia s nimi.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Pragmatická rovina	25
Morfologicko-syntaktická rovina	15
Lexikálno-sémantická rovina	25
Rozvíjanie iných schopností žiakov spojených s komunikáciou	17
Foneticko-fonologická rovina jazyka	15
Rozvíjanie rozprávačských schopností	20

Rozvíjanie grafomotorických zručností pre 6. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Rozvíjanie grafomotorických zručností. Okrem vyučovacích hodín predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa na rozvíjaní upevňovaní grafomotorických zručností podieľajú ďalšie vyučovacie predmety ako napr. výtvarná výchova, hudobná výchova. Plnenie vyučovacích cieľov rozvíjania grafomotorických zručností je vhodné u žiakov rozvíjať v priamej nadväznosti na stanovený obsah a ciele gramatiky a slohu.

2. Cieľ:

Všeobecný cieľ:

- Vedieť využiť nadobudnuté zručnosti pri sociálnom kontakte.

Hlavné ciele:

- Nadobudnúť potrebné vedomosti, zručnosti a návyky pri písaní z hľadiska formy, určené cieľmi jednotlivých zložiek predmetu slovenský jazyk,
- nadobudnúť potrebné vedomosti, zručnosti a návyky pri písaní z hľadiska obsahu, určené cieľmi zložiek gramatika a sloh predmetu slovenský jazyk.

Ďalšie ciele:

- V potrebnej miere spájať jazykovú a grafickú stránku písania,
- dbať na správne držanie písacích potrieb i sedenia pri písaní.

3. Proces vyučovania predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa bude realizovať na hodinách rozvíjania grafomotorických zručností 1 hodinu týždenne, 39 hodín ročne. Sústavne uskutočňujeme cvičenia jemnej motoriky žiakov, uvoľňovacie cviky, dbáme na správne držanie písacích potrieb i sedenia pri písaní. V potrebnej miere spájame jazykovú a grafickú stránku písania. Vytvárame zručnosť a návyk prakticky a prehľadne si usporiadať pracovné miesto a potreby na lavici pri písaní.

4. Obsah vzdelávania:

Nadväzujeme na upevňovanie a rozvíjanie učiva, ktoré je stanovené pre jednotlivé zložky slovenského jazyka, najmä písania a slohu.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Upevňovanie a rozvíjanie učiva, ktoré je stanovené pre jednotlivé zložky slovenského jazyka, najmä písania a slohu.	39

Matematika pre 6. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Matematika. Žiak získava prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázali v živote prirodzene aplikovať

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Osvojiť si numeráciu v obore prirodzených čísel do 100 počítaním po desiatkach,
- osvojiť si základné počtové výkony v obore prirodzených čísel do 20 s prechodom cez základ,
- osvojiť si manipuláciu s peniazmi a s nimi súvisiace pojmy,
- vedieť určovať čas na celé hodiny,
- vedieť prakticky merať na metre a litre,
- opakovať a prehľbovať učivo zo 4. a 5. ročníka.

3. Proces vyučovania predmetu matematika sa bude realizovať na hodinách matematiky, 5 hodiny týždenne, spolu 195 hodín aritmetiky a geometrie. Žiaci si osvojujú prvky numerácie v obore do 100 po desiatkach. Osvojujú si počtové výkony v obore prirodzených čísel do 20 s prechodom cez základ. Riešia jednoduché slovné príklady. Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Opakovanie učiva z 5. ročníka

Numerácia v obore prirodzených čísel do 100

Počítanie po desiatkach do 100.

Určovanie počtu predmetov počítaním po desiatich.

- rad čísel po desiatkach do sto

Čítanie a písanie číslíc.

Usporiadanie čísel, číselná os

Porovnávanie desiatok, zápis pomocou znakov $<$, $>$, $=$

Manipulácia s peniazmi.

- mince a bankovky

Počítanie s mincami 1 €, 2 € a bankovkami 5 €, 10 €, 20 €, 50 €.

Osvojovanie pojmov drahší – lacnejší.

Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ.

- sčítanie a odčítanie bez prechodu
- sčítanie s prechodom
- odčítanie s prechodom
- riešenie slovných úloh

Určovanie času- celé hodiny

Praktické meranie dĺžky v metroch.

Praktické meranie objemu v litroch

Geometrické tvary

- triedenie, pomenovanie

Modelovanie a kreslenie z geometrických tvarov (trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh) priamych a krivých čiar.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Opakovanie učiva z 5. ročníka	40
Numerácia v obore prirodzených čísel do 100	20
Počítanie po desiatkach do 100	20
Určovanie počtu predmetov počítaním po desiatich.	15
Čítanie a písanie číslíc.	10
Usporiadanie čísel, číselná os	10
Porovnávanie desiatok, zápis pomocou znakov $<$, $>$, $=$	15
Manipulácia s peniazmi	5
Počítanie s mincami 1 €, 2 € a bankovkami 5 €, 10 €, 20 €, 50 €.	10
Osvojovanie pojmov drahší – lacnejší.	5
Sčítovanie a odčítovanie v obore do 20 s prechodom cez základ	50
Určovanie času – celé hodiny	10
Praktické meranie dĺžky v metroch.	5
Praktické meranie objemu a dĺžky	5
Modelovanie a kreslenie z geometrických tvarov (trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh) priamych a krivých čiar.	10

Vecné učenie pre 6. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu: Žiak získava prostredníctvom predmetu vecné učenie poznatky z oblasti prírody a spoločnosti. Vlastným poznávaním si uvedomuje ako žijú zvieratá a rastliny, ale aj človek. Manipuláciou s prírodninami a vecami sa učí chápať vzťahy medzi nimi a pomenúvať ich.

2. Cieľ :

Všeobecné ciele:

- Opakovať a prehľbovať učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- pracovať s prírodninami a obrázkovým materiálom, triediť ich, pomenovávať, priradovať podľa inštrukcií.

Hlavné ciele:

- Orientovať sa v širšom okolí školy,
- rozlišovať situácie v prírode podľa ročných období,
- vedieť pomenovať voľne žijúce zvieratá,
- vedieť rozlišovať listnaté a ihličnaté stromy,
- vedieť sa orientovať vo vzťahoch v rodine medzi príbuznými,
- vedieť sa správať v prírode.

3. Proces vyučovania predmetu vecné učenie sa bude realizovať na vyučovacích hodinách v rozsahu 2 hodiny týždenne, 78 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Škola a okolie školy

Poznávanie bližších a vzdialenejších objektov v okolí školy. Názov ulice, kde sa škola nachádza a číslo domu.

Určovanie polohy objektov od školy. Upresňovanie pojmov.

Orientácia v čase a v priestore

Osvojovanie a utvrdzovanie pojmov včera, dnes, zajtra, teraz, potom, skôr, neskôr.

Orientácia v dňoch.

Kalendár: dni, týždne, mesiace, určovanie a písanie dátumu.

Určovanie času na celé hodiny. Určovanie miesta: nad, pod, pri, za, vedľa vpredu, vzadu.

Príroda

Ročné obdobia v prírode. Pojmy: sad, záhrada, park, pole.

Jeseň

Charakteristické znaky, prírody na jeseň. Zmeny počasia. Určovanie, aké je dnes počasie (záznam o počasí symbolmi).

Vtáky na jeseň: príprava na zimu – vrabec, vrana, sýkorka. Odlet vtákov – lastovička, bocian.

Zber jesenného ovocia a spôsoby jeho odkladania. Význam vitamínov v ovocí pre zdravie. Jeseň na poli: zber zemiakov, cukrovej repy a ich využitie.

Zima

Charakteristika počasia. Dĺžka dňa – stmievanie, rozodnievanie. Vlastnosti snehu a ľadu.

Určovanie, aké je dnes počasie.

Listnaté a ihličnaté stromy v zime.

Smrek, borovica – ich charakteristika.

Voľne žijúce zvieratá v zimme: líška, zajac, jeleň, srna, veverica. Zimný spánok niektorých zvierat – medveď, jež.

Starostlivosť o vtákov a lesnú zve v zime.

Jar

Zmeny v prírode na jar. Charakteristika počasia. Určovanie počasia.

Jarné práce na poli: oranie, siatie, použitie poľnohospodárskych strojov.

Jarné práce v záhrade: pomenovanie činnosti a záhradného náradia.

Poznávanie rastlín: lipa, orgován, snežienka, fialka, konvalinka. Určovanie časti tela rastlín.

Zvieratá a ich mláďatá na jar.

Leto

Charakteristika počasia Určovanie počasia.

Lúčne kvety: zvonček, margaréta, divý mak, púpava, bodliak.

Práce na poli – žatva. Poľnohospodárske stroje. Obilie.

Les. Lesné kry a ich plody: maliny, černice, čučoriedky.

Poznať niektoré rastliny ohrozujúce zdravie (jedovaté plody rastlín, huby).

Správanie sa v letnej prírode (nebezpečenstvo požiarov, hluk, odpadky).

Starostlivosť o zdravie

Prehlbovanie poznatkovo ľudskom tele.

Poznať zmyslové ústroje, ich význam. Starostlivosť o zrak a sluch.

Starostlivosť o nechty, zuby, vlasy, úprava zovňajšku.

Význam osobnej hygieny a čistoty prostredia pre zdravie.

Zdravie a choroba.

Práca lekárov a zdravotných sestier. Zdravotné stredisko, nemocnica, sanitka.

Návšteva zdravotného strediska. Praktické meranie teploty.

Ošetrovanie odreniny – očistenie a priloženie rýchloobväzu.

Ochrana zdravia správnym odievaním a obúvaním.

Rodina, obec

Upevnenie poznatkov o príbuzenských vzťahoch. Utvrdenie pojmov starý, mladý, starší, mladší. Určovanie, kto je príbuzný a známy. Deľba práce v domácnosti.

Pozitívne vzťahy v rodine: úcta k rodičom, starým rodičom, znášanlivosť a dobrosrdečnosť medzi súrodencami.

Adresa bydliska, dátum narodenia.

Poznávanie okolia obce, okolitej krajiny, vychádzky.

Návšteva obchodného centra, správane sa v obchode.

Hra na obchod, poznávanie ďalších platidiel (5, 10, 20, 50 €) a manipulácia s nimi.

5. Časová dotácia

Tematický okruhy	Počet hodín
Škola a okolie školy	10
Orientácia v čase a priestore	12
Príroda. Jeseň. Zima. Jar. Leto.	30
Starostlivosť o zdravie	12
Rodina a obec	14

Etická výchova pre 5. - 6. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Etická výchova. Etická výchova pomáha žiakom so stretnutím stupňom mentálneho postihnutia vytvárať pozitívne skúsenosti žiaka v interakcii s učiteľom i spolužiakmi. Prezentujeme pozitívne vzory správania v literatúre i v každodennom živote.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- viesť žiakov k pozitívnym hodnotám a ich uplatneniu v bežnom živote,
- pomáhať nadobudnúť zdravé sebavedomie,
- podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností.

Hlavné ciele:

- Učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi,
- upevniť si základy spoločenského správania,
- učiť sa základné pravidlá vyjadrovania citov,
- učiť sa spolupracovať s druhými, nadobúdať sociálne zručnosti – asertivitu, empatiu.

Ďalšie ciele:

- Pomáhať nadobudnúť zdravé sebavedomie,
- podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností.

3. Proces vyučovania predmetu etická výchova sa bude realizovať na hodinách etickej výchovy 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne. Prezentujeme pozitívne vzory správania v literatúre, v umení i v každodennom živote.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov. Naučiť sa identifikovať a vyjadriť city. Mimické vyjadrenie citov a postojov. Vedieť vyjadriť radosť a vďačnosť. Relaxácia. Identifikácia negatívnych citov a ich zvládnutie. Naučiť sa zvládnuť prudké emócie. Identifikovať negatívne city a ich zvládnutie. Ovládať základné pravidlá vyjadrovania citov. Vyššie emócie. Úloha vyšších emócií v rozvoji charakteru. Hľadať vhodné spôsoby ako ovládať negatívne city.
- Základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej empatie. Neverbálne vyjadrenie empatie. Pochopenie druhých. Vžiť sa do situácie druhých. Empatia v každodennom živote.
- Asertivita. Pasívne, agresívne a asertívne správanie. Aktivity zamerané na pochopenie významu asertivity. Príčiny a opodstatnenosť svojho rozhodovania. Odmietnutie. Sťažnosť. Mať odvahu vysloviť návrh. Poznať nevhodnosť pasívneho a agresívneho správania. Riešenie konfliktov.
- Reálne a zobrazené vzory. Pozitívne vzory správania v každodennom živote. Pozitívne vzory správania v literatúre.

- Prosociálne správanie. Spolupráca. Vedieť spolupracovať s druhými. Výhody spolupráce. Pomoc, darovanie, delenie sa. Prijímať a dávať – základné prvky v medziľudských vzťahoch, priateľstve a láske. Motivácia k prosociálnemu správaniu. Priateľstvo. Význam a hodnota priateľstva.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov, Naučiť sa identifikovať a vyjadriť city, Naučiť sa zvládnuť prudké emócie, Vyššie emócie	14
Empatia, Základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej emapatie	6
Asertivita, Pasívne agresívne a asertívne správanie	7
Reálne a zobrazené vzory	5
Prosociálne správanie, Spolupráca, Pomoc, darovanie, delenie sa, Priateľstvo	7

Náboženská výchova pre 6. ročník A,B,C variant

1. Charakteristika predmetu Náboženská výchova. Vyučovanie náboženstva je priestor, kde sa žiaci učia vytvárať si a upevňovať vzťah s Bohom, učia sa kresťanským postojom a kresťanskému životnému štýlu.

2. Cieľ:

- Objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k svetu a k Bohu.
- Oceniť potrebu kresťanskej nádeje pre osobný život.
- Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv.
- Rozvíjať vzťah s rovesníkmi, s Bohom.
- Budovať spoločenstvo.
- Vnímať dobro, ktoré presahuje človeka – rozvoj pozitívneho postoja k životu.

3. Proces vyučovania predmetu náboženská výchova sa bude realizovať na hodinách náboženskej výchovy 1 hodinu týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Odpúšťame si navzájom

- Môj postoj k sebe (sebaúcta) a k ľuďom.
- Môj postoj k Bohu (priateľstvo s Bohom).
- Ježiš chce byť hosťom u Zacheja.
- Ježiš odpúšťa ľuďom (uzdravenia).
- Ježiš ma uzdravuje.

Boh nám odpúšťa

- Šťastie a dobro človeka.
- Hriech a jeho následky /vina, previnenie/.
- Sviatosti – znamenia Božej lásky /krst, sviatosť zmierenia/.
- Sviatosť zmierenia – sviatosť uzdravenia.

Konáme dobré skutky

- Priatelia.
- Pomoc ľuďom.
- Byť ako Ježiš.
- Ježiš ide v ústrety ľuďom.
- Ježiš pomáha.
- Boh sa stará o človeka.

Rozprávame sa s ľuďmi

- Formy rozhovoru.
- Rozhovor zbližuje ľudí.

Rozprávame sa s Bohom

- Boh sa prihovára ľuďom.
- Rozhovor s Bohom.
- Ježiš nás učí modliť sa – modlitba Otčenáš.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Odpúšťame si navzájom	10
Boh nám odpúšťa	9
Konáme dobré skutky	8
Rozprávame sa s ľuďmi	6
Rozprávame sa s Bohom	6

Pracovné vyučovanie pre 6. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Pracovné vyučovanie. Pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím z hľadiska úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu. Prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností.

2. Ciele:

Všeobecné ciele:

- prispieť k rozvoju celej osobnosti žiaka,
- vytvárať kladný vzťah k práci.

Hlavné ciele:

- zvládnuť základy jednoduchého pracovného postupu,
- rozvíjať schopnosť účelne spracúvať materiál,
- osvojiť si základné pracovné zručnosti a návyky potrebné pri práci v domácnosti,
- osvojiť si základné manuálne zručností a návyky potrebné pri práci v domácnosti,

Ďalšie ciele:

- spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobiť na harmonický rozvoj žiakov,
- plniť základnú prípravu pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti,
- rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci.

3. Proces vyučovania predmetu pracovné vyučovanie sa bude realizovať na hodinách pracovného vyučovania 5 hodín týždenne, spolu 195 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Sebaobslužné činnosti

Samostatné vykonávanie osobnej hygieny a sebaobslužných činností. Samostatné umývanie zubov, čistenie nechťov, úprava zovňajšku. Samostatné používanie príboru pri stolovaní. Samostatné ukladanie osobných pomôcok do školskej aktovky, do hygienického vrecúška.

Práce v domácnosti

Samostatnosť pri odkladaní odevu a obuvi na určené miesto. Vešanie odevu na vešiak. Čistenie šatstva kefovaním, čistenie obuvi. Zamykanie a odomykanie dverí kľúčom, používanie visiaceho zámku. Základná obsluha bežných domácich audio a video zariadení (zapnúť/vypnúť, zvýšiť/znížiť hlasitosť zvuku). Utieranie prachu, umývanie podlahy. Zdokonaľovanie sa v stolovaní bez pomoci: plytký a hlboký tanier, príbor, pohár, servítko. Umývanie, utieranie, odkladanie riadu. Príprava jednoduchého jedla: natrieť pečivo a vianočku maslom, džemom. Natrieť chlieb nátierkou a ozdobiť pokrájanou uhorkou, rajčinou. Varenie zemiakovej kaše. Príprava kakaa v mikrovlnnej rúre. Príprava čaju s použitím varnej kanvice na vodu.

Servírovanie čajového pečiva. Umývanie, čistenie a krájanie ovocia a zeleniny. Navliekanie nite do hrubej ihly, urobiť uzlík.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

Zdokonaľovanie praktických činností, ktoré si žiaci osvojili v predchádzajúcich ročníkoch. Zamerať sa na kombináciu rozličného materiálu, sledovať správny pomer veľkosti a ladenia farieb. Navliekanie korálok podľa vzoru. Viazanie uzla a mašličky. Prepichovanie papiera rôznej kvality a navliekanie na niť. Splietanie bužírky, špagátu, vlny. Prípravné práce na šitie: preťahovanie bužírky na cvičných drevených (plastových) doskách.

Práce s papierom

Strihanie papiera, vystrihovanie podľa predkreslenej čiary. Skladanie, prekladanie, lepenie papiera, oblepovanie predmetov. Prepletanie farebných pásikov. Použitie dierkovača, zošívачky. Rozkladanie a skladanie škatúl. Balenie balíka. Prepichovať hrubou ihlou so zdvojenou niťou kartón s narysovanými priamkami a bodmi, jednoduchý steh.

Práce s drevom

Zatĺkanie a vyťahovanie klinec. Opracovanie dreva pilníkom a rašpľou. Úprava povrchu dreva brúsny m papierom.

Montážne a demontážne práce

Skladanie puzzle a mozaiky. Zostavovanie jednoduchých modelov z konštrukčnej stavebnice: spájať súčiastky pomocou matíc a skrutiek. Oboznámenie sa s jednotlivými súčastami stavebnice a s predlohami.

Pestovateľské práce

Ošetrovanie izbových rastlín. Príprava pôdy pred siatím: rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok. Siatie do riadkov a jamiek: hrach, red'kovka, fazuľa. Zber liečivých rastlín podľa miestnych podmienok.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Sebaobslužné činnosti	40
Práce v domácnosti	50
Práce v dielni	75
Pestovateľské práce	30

Hudobná výchova 6. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Hudobná výchova. Hudobná výchova je súčasťou estetickéj výchovy a ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Prehĺbiť základné hudobné návyky, ktoré žiaci získali v predošlých ročníkoch,
- viesť žiakov slovom, melódiou, rytmom k jednoduchému samostatnému prejavu.

Hlavné ciele:

- Hudbou a spevom vyvolávať v žiakoch kladné emócie,
- osvojiť si jednoduché piesne a riekanky,
- oboznámiť sa so štátnou hymnou.

Ďalšie ciele:

- Rozvíjať pohybový prejav podľa hudby.

3. Proces vyučovania predmetu hudobná výchova sa bude realizovať na hodinách estetickéj výchovy, 1 hodinu týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Rytmické cvičenia, využitie nástrojov Orfovho inštrumentária, rozlišovanie dĺžky tónov.

Detské piesne- Cestička belavá, Gúľalo sa gúľalo, Fúka vetrík, Kde ideš čierny barane, Tancuj, tancuj, A tam hore na komíne, Konvalina, Malí muzikanti a iné.

Rečňovanky, riekanky - Postojačky, posedačky, Stojí vŕba pri potoku, Princeznička na bále, Ide vláčik, En ten tulipán, Pôjdeme my do hájička a iné.

Hudobno-pohybové hry- Ty a ja, Má milá má trnku, Šli dievčence vence viť, Javorová brána, Pásla ovečky a iné.

Počúvanie ľudových piesní, vokálnych a inštrumentálnych skladieb- Padá sniežik, Kozipolka, Oženil sa Kulifaj, Koníček, Uspávanka a iné. Slovenská štátna hymna.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Piesne na spev žiakov	11
Piesne na počúvanie	5
Skladby na počúvanie	18
Hudobo – pohybové hry a tance	5

Výtvarná výchova pre 6. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Výtvarná výchova. Žiak získava prostredníctvom výtvarnej výchovy ďalšie výtvarné zručnosti, poznatky a výtvarné skúsenosti, je vedený k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Rozvíjať zmysel pre krásu prírody a vzťah k životnému prostrediu.

Hlavné ciele:

- Rozvíjať elementárny zmysel pre priestor,
- rozvíjať zmyslové vnímanie, pozornosť a predstavivosť,
- oboznámiť sa s výtvarným dielom prostredníctvom ilustrácií a reprodukcí výtvarných diel.

3. Proces vyučovania predmetu výtvarná výchova sa bude realizovať na hodinách výtvarnej výchovy, 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Kresba (krieda, ceruza, voskový pastel, fixka, rudka, suchý pastel)

- kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu (lopta, snehuliak, kolesá), zo štvorca (utierka, dom), z obdĺžnika (balíček, skriňa, televízor),
- kresba ľudskej postavy,
- schématické kreslenie zvierat,
- kresby vychádzajúce z farebných škvŕn, z čiar, z vlnoviek,
- koláž – kombinovanie s inými technikami, dokresľovanie pastelkami, nalepovanie obrázkov,
- pokusy o kresbové a farebné vyjadrovanie tvarovo aj farebne výrazných predmetov (detské hračky)

Maľba (akvarelové farby, tempéry, štetec, drevko)

- rozpíjanie, zapúšťanie do mokrého podkladu (krajina, obloha)
- hra s náhodou – dotváranie farebnej škvŕny na základe predstáv
- kontrast svetlých a tmavých farieb ako výrazový prostriedok na vystihnutie nálady (kontrast svetlej a tmavej krajiny)
- dekoratívne práce – pomocou jednoduchých techník tlače (zvitok papiera, pokrčený papier, koláže, mozaika)

Modelovanie (piesok, hlina, plastelína, modurit, Aquasoft, Patcolor, Blandiver, cesto, rozvíjanie elementárneho zmyslu pre priestor, modelovanie jednoduchej skutočnosti a vyjadrovanie predstáv na základe fantázie, vykrajovanie tvarov pomocou formičiek, tvarovanie pomocou špachtle, drevka dotváranie drobným materiálom

5. Časová dotácia:

Tematický celok	Počet hodín
Kresba – kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu, štvorca, obdĺžnika, kresba ľudskej postavy, kreslenie zvierat, koláž, kresby vychádzajúce z farebných škvŕn	9
Maľba – rozpíjanie, zapúšťanie, dotváranie farebnej škvŕny, kontrast svetlých a tmavých farieb, dekoratívne práce	20
Modelovanie	10

Telesná a športová výchova pre 6. ročník B variant

1. Charakteristika predmetu Telesná a športová výchova. Žiak získava prostredníctvom pohybových cvičení individuálne optimálny pohybový rozvoj a telesnú zdatnosť. Pestuje si hygienické návyky, kladný vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci svojich možností.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Zvýšenie fyzickej zdatnosti a kondície žiaka,
- správne držanie tela,
- podporovať obratnosť a pohyblivosť,
- pomáhať prekonávať strach,
- rozvíjanie a posilňovanie fyzickej stránky žiaka.

Hlavné ciele:

- Pasívne si osvojiť základné povelky,
- dodržiavať poradie,
- dodržiavať určené pravidlá,
- rozvíjať obratnosť, rýchlosť a dynamickú silu,
- formovať kladné vlastnosti žiakov pri kolektívnych hrách.

Ďalšie ciele:

Prispievať k upevňovaniu fyzickej stránky žiakovej osobnosti, čo je predpokladom zapojenia žiaka do pracovného.

3. Proces vyučovania predmetu telesná a športová výchova sa bude realizovať na hodinách telesnej a športovej výchovy, v telocvični, na ihrisku pri škole, v areáli ŠZŠ (trávnik, cvičisko, doskočisko), počas vychádzok do blízkeho okolia, na dopravnom ihrisku, aj ako hry na snehu a sánkované na blízkom kopci pri škole, 3 hodiny týždenne, 117 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Zdravotné cviky
- Kondičné cvičenia
- Základy akrobatických cvičení
- Sezónne činnosti
- Kolektívne hry
- Hudobno-pohybová výchova

- Kondičné a relaxačné cvičenia

4.1. Zdravotné cviky

Cvičenia zamerané na posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na upevnenie návykov správneho držania tela – opakovanie a obmieňanie cvikov používaných v predošlých ročníkoch.

Bicyklovanie na rehabilitačnom bicykli, na kolobežke.

Chôdza na stepperi, po akupresúrnom chodníku.

4.2. Kondičné cvičenia

Chôdza – upevňovanie správneho držania tela s vyrovnaným chrbtom a hlavou, chôdza po čiare, po lane, po hadici, chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik rytmickej chôdze s udávaním tempa, s hudobným sprievodom. Chôdza po schodoch hore a dolu striedavo pravou a ľavou nohou, s ľahkým predmetom v ruke.

Nácvik chôdze vo dvojiciach s držaním sa za ruky.

Beh – v zástupe, beh daným smerom, daným tempom, po priamej a slalomovej dráhe, vybehnutie na daný signál zo stoja, z drepu, beh k danému cieľu.

Zrýchľovanie a spomaľovanie podľa daného tempa.

Beh do 20 m po priamej dráhe s predbiehaním.

Skoky - poskoky na mieste i z miesta, znožmo i striedavo, daným smerom, okolo méty. Preskok cez lano na zemi, preskok napnutej gumy do výšky 20 cm.

Zoskok z výšky 20 - 30 cm na mäkkú podložku do drepu.

Nácvik skoku do diaľky: preskok medzery medzi dvoma žinenkami bez rozbehu, s krátkym rozbehom.

Lezenie – upevňovanie lezenia vpred po kolenách po vyznačenej trase.

Podliezanie a preliezanie vhodných prekážok.

Podliezanie a preskakovanie napnutého švihadla.

Lezenie na rebriny alebo na zvislý a šikmý rebrík do výšky 1 m, spúšťanie sa na kĺzačke, prípadne lavičke zavesenej do rebrín.

Hádzanie a chytanie – chytanie lopty guľajúcej sa po zemi, po šikmej ploche, chytanie hodenej lopty.

Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi, prehadzovanie lopty cez nízke prekážky.

Hod lopty do diaľky horným oblúkom, do terča, do koša.

Prihrávky vo dvojiciach.

Nosenie, prenášanie, guľanie a podávanie plnej lopty 1 kg na mieste i v pohybe.

Gymnastické cvičenia – prechod po lavičke s obratom, chôdza po lavičke v drepe.

Chôdza po šikmej ploche (po zavesenej lavičke). Cvičenie rovnováhy a celkovej obratnosti.

Výskok na 2-3 diely švédskej debny zo vzporu kľáčmo, prechod z kľaku do drepu a stoja, prechod po lavičke s obratom, v sede alebo v ľahu, vzad dvíhanie plnej lopty 1 kg.

4.3. Základy akrobatických cvičení

Kolíška na chrbte z drepu spojného, prevaľovanie bokom v ľahu na rovnej podložke s napnutými nohami, vzpažmo.

Kotúľ vpred zo širokého stoja rozkročného.

Visy na nízkej hrazde za ruky, za nohy s výdržou.

Zmeny postojov a polôh.

4.4. Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu, chôdza po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie, bobovanie z mierneho svahu.

V jarnom a letnom období turistika.

Odporúča sa plávanie žiakov - podľa možností školy.

4.5. Kolektívne činnosti

Naháňačky. Loptové hry s jednoduchými pravidlami zamerané na hádzanie, chytanie, podávanie, prihrávku obojruč trčením, vrchné chytenie obojruč a hry spojené s rýchlym behom.

4.6. Hudobno – pohybové hry

Rytmizovaná chôdza a beh v rôznom tempe. Striedanie chôdze a behu podľa hudobného sprievodu. Prísuný krok bokom, prísuný krok vpred, cval bokom, točenie vo dvojiciach. Pohybové vyjadrenie hudobných pojmov – vysoko, nízko.

4.7. Kondičné a relaxačné cvičenia

Opakovanie a obmieňanie cvikov zameraných na lokálne uvoľňovanie častí hornej a dolnej končatiny, trupu, na celkovú relaxáciu, prehĺbené lokálne dýchanie, uvoľnené vydychovanie. Kondičné cvičenia realizujeme aj v zimnej a letnej prírode.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Zdravotné cviky	20
Kondičné cvičenia	27
Základy akrobatických cvičení	12
Sezónne činnosti	6
Kolektívne hry	20
Hudobno-pohybová výchova	16
Kondičné a relaxačné cvičenia	16

UČEBNÉ OSNOVY PRE 6. ROČNÍK – VARIANT C

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti pre 6. ročník C variant

1.Charakteristika predmetu Rozvíjanie komunikačnej schopnosti pre 6. ročník C variant špeciálnych základných škôl, pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, vyučovacím jazykom slovenským.

Prostredníctvom predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa u žiakov rozširuje funkčná komunikácia v kategóriách: žiadanie osobných potrieb, informácií, vyjadrovanie pocitov, komentovanie, reakcie na správanie iných ľudí, vyjadrovanie prosociálnych postojov.

2. Cieľ:

Hlavný cieľ:

- Podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a funkčného dorozumievania, stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii.

Všeobecné ciele:

- Zapájať sa do skupinovej činnosti, počúvanie príbehu,
- dokázať počúvať v nerecipročných situáciách, napr. rozhlas, príbehy, video,
- dokončiť vlastnú úlohu v skupine, bez intervencie učiteľa,
- potichu počúvať ostatných,
- počúvať deti a dospelých,
- pýtať sa a reagovať na otázky a komentovať to, čo sa povedalo,
- dokázať sa sústrediť na jeden zvuk, napr. hlas spomedzi iných,
- počúvať a nasledovať inštrukcie a usmernenia,
- postupne poznávať okolitý svet, v ktorom sa bude pohybovať, o ktorom bude rozmyšľať a ktorý bude hodnotiť,
- pamäťovo si osvojiť primerané množstvo informácií z najbližšieho okolia,
- samostatne myslieť a rozhodovať sa na základe vlastného poznania a vlastnej skúsenosti – zážitkové učenie,
- rozvíjať sebapoznávanie, sebareflexiu a sebarozvoj na úrovni primeranej jeho veku,
- vedieť prezentovať svoje vedomosti a zručnosti, svoju prácu,

- vzájomne si pomáhať pri riešení konkrétnych situácií – výchova k tolerancii, empatii a budúcej tímovej práci,
- prekonávať prekážky a byť zodpovedný za svoje správanie.
- Rozvíjať praktické používanie jazyka na dorozumievanie, a to s použitím verbálnych aj neverbálnych komunikačných prostriedkov.
- Rozvíjať slovnú zásobu, chápanie pojmov a ich používanie v komunikácii.
- Rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá. Aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby (podľa individuálnych schopností žiaka).
- Rozvíjať fonematické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištingtívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností žiaka.
- Rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť.
- Rozvíjať rozprávačské schopnosti žiakov podľa individuálnych schopností.
- Rozvíjať taktilné a kinestické vnímanie.
- Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť).
- Rozvíjať priestorovú orientáciu a orientáciu v čase.
- Rozvíjať motorické schopnosti. V rámci každej komunikačnej situácie neprestajne vyžadovať používanie očného kontaktu so súčasnou verbalizáciou.

3. Proces vyučovania predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa bude realizovať na hodinách rozvíjania komunikačnej schopnosti, 3 hodiny týždenne, spolu 117 hodín ročne. Súčasťou predmetu RKS je aj Augmentatívna a alternatívna komunikácia. Náhradné a doplnkové komunikačné systémy potom používajú žiaci v bežnej komunikácii a na všetkých vyučovacích predmetoch. Odporúčame využívať systém VOKS /výmenný obrázkový komunikačný systém/ a metodiku od autoriek S. Kapálikovej a L. Vencelovej, ktorá nadväzuje na čiastočnú slovenskú adaptáciu práce D.B. Elkonina, ktorá sa využíva na rozvíjanie fonematického uvedomovania.

Rozvíjanie komunikácie sa deje u detí neustále, počas celého vyučovania. Realizuje sa na každej vyučovacej hodine, na každom vyučovacom predmete (na rôznej úrovni a v rozličnej miere). Podnecuje rozvoj pamäti, pozornosti, obrazotvornosti.

Rytmizovaním básničiek, riekaniek a nácvikom pohybovo-rytmických hier rozvíjame nielen pohybové schopnosti a zručnosti, ktoré spätne vplyvajú na vývin reči.

4. Obsah vzdelávania

Zameranie činností a aktivít na rozvoj a podporu alternatívnej a/alebo augmentatívnej komunikácie

Augmentatívna a alternatívna komunikácia (ďalej aj "AAK") je náhradný a podporný spôsob komunikácie pre ľudí, ktorých hovorená reč je natoľko obmedzená, že sa dočasne alebo trvalo stáva nezrozumiteľnou. AAK sa pokúša kompenzovať (dočasne alebo natrvalo) poškodenie osôb s ťažko narušenou komunikačnou schopnosťou, predovšetkým u ľudí s ťažkým telesným, mentálnym, alebo kombinovaným postihnutím. Podporuje existujúce, ale nedostačujúce komunikačné schopnosti, a to

v hovorenej a písanej forme, alebo vo forme gest .(Kukumbergová in Štiňová a kol.2014)

Identifikácia vhodnej komunikačnej pomôcky a spôsob označovania nie je ľahká úloha. Vyžaduje si spoluprácu rodiny a všetkých podieľajúcich sa odborníkov. Súčasťou AAK hodnotenia je niekoľko domén: zhodnotenie a výber vhodnej polohy, motorické schopnosti dôležité pre výber znakov, lingvistické a senzorické schopnosti.

Spôsob akým je možné učiť nehovoriace deti/žiacov používať svoj AAK systém vo veľkej miere určuje spôsob akým ho budú neskôr používať na ovplyvňovanie svojho okolia. Nácvik používania by sa mal realizovať v prirodzenom prostredí a v rámci každodenných aktivít. V prostredí, kde deti využijú svoj AAK systém na spoločenskú interakciu s relevantným komunikačným partnerom a natrénujú si komunikačné schopnosti. Takýto prístup eliminuje ťažkosti s neskoršou generalizáciou naučeného do cieľových situácií.

AAK intervencia je celoživotný proces, menia sa pomôcky, aktualizuje sa slovná zásoba. Zapojení by mali byť takmer všetci v okolí užívateľa, rodičia, rodina, priatelia, pedagogickí a odborní zamestnanci školy. Všetci by mali poznať komunikačnú pomôcku a alternatívny spôsob dorozumievania sa užívateľa AAK a využívať ho na komunikáciu s ním.

Za ideálnych podmienok by mali byť všetci zamestnanci školy zaškolení v oblasti AAK, komunikačnej pomôcky, ktorú dieťa/žiak využíva a mali by mať osvojené schopnosti dobrého komunikačného partnera.

Hlavným cieľom rozvíjania komunikačných schopností u žiakov s ťažkým alebo hlbokým mentálnym postihnutím je naučiť ich vyjadriť potrebu, žiadosť, požiadavku akéhokoľvek druhu, či pocity.

Čiastkové ciele:

- Identifikovať komunikačné prejavy dieťaťa v domácom prostredí, jeho najčastejšie potreby a spôsoby, ktorými si ich pýta / mimika, gestikulácia, zvuky/.
- Identifikovať komunikačné prejavy dieťaťa v školskom prostredí /napr. mľaskanie odpozorujeme ako potrebu jedla, zdvihnutá ruka – chce hračku/.
- Naučiť dieťa nové mimické prejavy, gestá, vokály, ktorými dieťa vyžaduje svoju potrebu.

Postup práce pri rozvoji komunikačných schopností u žiakov s ťažkým alebo hlbokým mentálnym postihnutím.

1. Diagnostikovanie

- Identifikovanie komunikačných prejavov dieťaťa v domácom prostredí, jeho najčastejšie potreby a spôsoby, ktorými si ich dieťa pýta / mimika, gestikulácia, zvuky/.

- Identifikovanie komunikačných prejavov dieťaťa v školskom prostredí /napr. mľaskanie odpozorujeme ako potrebu jedla, zdvihnutá ruka – chce hračku/.
2. Naplánovanie cieľov v RKS – maximálne 3 / podľa individuálnych možností dieťaťa/.
 3. Rozvíjanie schopnosti vyjadriť požiadavku na nasledovných postupných úrovniach:
 - predmetová úroveň,
 - obrázková úroveň,
 - symbolická úroveň /symboly /,
 - grafická úroveň / grafické znaky/.
 4. Navodzovanie zámerných modelových situácií, aby dieťa vyjadrilo požiadavku. / Napríklad v čase veľkej prestávky je desiata na vedľajšom stolíku a učíme dieťa si o desiatu aktívne požiadať – nepodávame mu ju automaticky, čakáme na jeho komunikačný zámer, prejav, ktorý môže mať rôznu podobu – gesto, zvuk, mimický prejav..... Tento postup aplikovať pri rôznych činnostiach v priebehu celého vyučovacieho dňa/.
 5. Rozvíjanie echa v nasledovnej postupnosti :
 - napodobňovanie zvukov dieťaťa učiteľom,
 - napodobňovanie zvuku učiteľa dieťaťom,
 - prepojenie zvuku s konkrétnou požiadavkou, ktorá je demonštrovaná konkrétnym predmetom, obrázkom, symbolom /príklad – dieťa pri vydaní istého zvuku si žiada jedlo, učiteľ reaguje podaním jedla - odmeny/.
 6. Vokalizovanie – učiť nové zvuky, na základe podmienených reflexov / napr. pre obľúbenú plyšovú hračku bude preferovaná samohláska u dieťaťa – eee/.
 7. Naučenie sa vyjadriť požiadavku:
 - v spolupráci s učiteľom,
 - v spolupráci s asistentom učiteľa,
 - s iným pedagogickým zamestnancom školy,
 - v rodinnom prostredí.
 8. Inštrukčná kontrola – či dieťa rozumie, čo od neho chceme.
 9. Tvorba komunikačnej knihy - obsahuje posunky, gestá, predmety, na ktoré dieťa reaguje. Táto kniha sa, dopĺňa, tvorí a využíva počas celej školskej dochádzky dieťaťa.
 10. Súčasťou týchto krokov je tvorba písomných záznamov na pravidelnej báze.

Metódy práce s dieťaťom:

- Riadený rozhovor s rodičmi,
- dotazník,
- pozorovanie,
- odmeňovanie za splnené úlohy,

- vytvorenie jednotného postupu s rodičmi, ktorý sa bude realizovať v školskom i domácom prostredí,
- dôsledné zaznamenávanie zistených komunikačných prejavov do komunikačnej knihy,
- využívanie krátkych povelov, najviac dvoj-troj slovných,
- plánovanie malých cieľov, maximálne troch:
 - vyjadrenie potreby - jedlo,
 - vyjadrenie obľúbenej činnosti – počúvanie hudby, hojkanie,
 - vyjadrenie potreby obľúbenej hračky – bublifuk, plyšák,
- opakované vytváranie modelových situácií niekoľkokrát v priebehu vyučovania, aby dieťa bolo motivované vyjadrovať požiadavku.

Naučené komunikačné prejavy by sa mali prelínať celým vyučovacím procesom v rámci medzipredmetových vzťahov.

Obsah predmetu RKS je zameraný na všetky roviny jazyka a všetky formy komunikácie.

Obsah musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína celým vyučovacím procesom.

Na hodine RKS sa učiteľ má so žiakmi zamerať na porozumenie pojmov a súvislostí a precvičovanie ich používania v komunikácii.

Ciele dosahovať rozmanitými spôsobmi, podľa individuálnych možností a schopností žiaka, ním preferovaných aktivít a vychádzajúc z tvorivosti učiteľa a prirodzených možností sociálneho a komunikačného prostredia školy.

Fixovať slovo s obrázkom – je nutné používať knihy, kde je prevaha ilustrácií nad textom.

Dopĺňať/čítať ilustrácie vlastnými vetami a textom – tvoríme ďalšie vety, popisujeme ilustráciu, učíme žiakov čítať obrázky, tvoriť viac viet na jeden obrázok a všímať si to podstatné.

Čítať najprv leporelá a knihy s tvrdými kartónovými stranami – žiaci sa učia čítať knihu, listovať v nej. Len čo to zvládnu, prejdeme ku knihám s ohybnými stranami.

Pragmatická rovina jazyka:

Porozumenie reči

- Komentovanie „tu a teraz“. Komentovaním činností a pomenovávaním predmetov rozvíjame porozumenie pojmov a ich vzájomných súvislostí.

Postupujeme od poznávania skutočných predmetov a javov k obrázkom a porozumeniu pojmov. Kategorizovanie pojmov podľa daných kritérií.

- Vykonávanie činností podľa komentovania a porozumenia obsahu prehovoru komunikačného partnera.

Rozvíjanie expresívnej reči

- Námetové hry, pri ktorých žiak môže komentovať svoju činnosť. Vo všetkých hrách kladieme dôraz na hlasné komentovanie činnosti alebo spoločné komentovanie s pomocou učiteľky. Pri hrách sa odporúča používať názorné skutočné predmety, ich miniatúry alebo primerané ilustrácie a obrázky.
- Nehovoriaci žiaci komentujú s pomocou posunkov, grafických znakov alebo iným náhradným komunikačným prostriedkom /reálne predmety, vizualizácia, VOKS, komunikátory/.
- Vytváranie situácií z bežného života tak, aby ich mohli žiaci lepšie pochopiť a komentovať / „zažiť ich“/ a tým si upevňovať slovnú zásobu.
- Jednoduché aktívne pomenovávanie predmetov a dejov v prostredí školy a rodiny, jednoduché komentovanie vykonávaných alebo prebiehajúcich činností a situácií.
- Tvorenie jednoslovných a dvojslovných viet, slovných pomenovaní.

Rozhovor

- Jednoduchý rozhovor, striedanie role s komunikačným partnerom.
- Začiatok a ukončenie rozhovoru. Výber a udržanie témy rozhovoru. Výber komunikačných prostriedkov primeraný situácií a komunikačnému partnerovi.
- Odpoveď na otázku, kladenie otázok.
- Modelové hry, dramatizácia.
- **Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy**

Lexikálno-sémantická rovina jazyka

- Pomenovanie skutočných predmetov a javov, alebo obrázkov.
 - Kategorizovanie pojmov podľa významu, s názornými príkladmi a bez nich / pri pomenovávaní zároveň ukazujeme na predmet alebo zároveň vykonávame pohyb a pod/.
 - Rozlišovanie a porovnávanie významovo podobných a protikladných pojmov. (Názorne: reč v spojení so zrakovým alebo taktilným vnemom a pod.)
 - Kľúčové slová.
 - Upevňovanie významu pojmov a súvislostí zážitkovou formou.
- Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.**

Morfologicko-syntaktická rovina jazyka

- Nácvik ohýbania slov, nácvik predložkových väzieb a analógie primerane schopnostiam žiaka s pomocou, názorným a zážitkovým spôsobom, maľované čítanie, dopĺňovanie a opakovanie viet, odvodzovanie slov, tvorba viet a súvetí, rozvoj porozumenia reči.
- Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.**

Foneticko-fonologická rovina:

- Rozvíjanie sluchovej diferenciačnej schopnosti.
- Hry s nerečovými zvukmi.
- Rozlišovanie zvukov reči rozlišovanie rôznych druhov zvukov (zvuky zvierat, štrnganie, búchanie, šuchot, zvonček, píšťalka a pod.), rozlišovanie intenzity a smeru prichádzajúcich zvukov.
- Rozlišovanie zvukov reči, rytmizovanie slabík. Hry so zmenami melódie a tempa reči. Rozlišovanie prvej hlásky v slove. Rozlišovanie dĺžky hlások a slabík.
- Cvičenia zamerané na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel, koordináciu pohybov a správnu výslovnosť.

Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy.

Rozvíjanie rozprávačských schopností:

- Pozorovanie osôb a udalostí v okolí
- Jednoduché rozprávanie zážitku podľa obrázkov, rozprávanie podľa obrázkov, vnímanie časovej následnosti a súvislostí udalostí.
- Práca s detskými ilustrovanými knihami, leporelami, obrázkami.

Rozvíjanie iných schopností spojených s komunikáciou:

Rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie

- Poznávanie predmetov a povrchov hmatom, rozvíjanie diferenciačných schopností.
- Rozvíjanie vnímania vlastných pohybov.

Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť).

- Poznávanie rôznych zvukov, rozlišovanie ich kvality, intenzity, smeru.
- Poznávanie melódie a rytmu. Cvičenia na zapamätanie melódie a rytmu, riekanky, radu slov, vety a pod.
- Vnímanie a diferencovanie viditeľných znakov predmetov, osôb a udalostí, vnímanie viditeľných zmien.
- Cvičenia na rozvíjanie zrakovej pamäti.
- Cvičenia zrakovej analýzy a syntézy.
- Rozvíjanie poznávacích procesov: zachovanie, priradovanie, zoraďovanie, triedenie – kategorizácia.
- Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť).

Rozvíjať priestorovú orientáciu a orientáciu v čase

- Cvičenia pravoľavej orientácie (telesná schéma).
- Serialita (návik sekvencií, postupnosti).

- Intermodalita (audiovizuálny vzťah).

Rozvíjať motorické schopnosti

- Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforymiky.

Rozvíjanie schopností potrebných pre základy čítania:

- Rozvíjanie schopnosti diferencovať zvuky reči (slabiky, hlásky a ich dĺžku) hrovou formou. Diferencovanie obrázkov, symbolov alebo znakov.
- Schematické znázornenie slov.
- Rytmizovanie riekaniek a detských pesničiek.
- Rozvíjanie schopnosti orientácie v priestore a v rovine (chápanie a vyjadrenie polohy predmetu hore, dolu, v prostriedku, sledovanie a ukladanie prvkov v rade zľava doprava).
- Obrázkové (maľované) čítanie.

Základy čítania a písania (podľa individuálnych schopností a možností žiaka):

- Opakovanie a utvrdzovanie čítania a písania hlások, písmen, slabík a slov vyučovaných v predchádzajúcom ročníku.
- Čítanie a písanie hlások a písmen l, v.
- Slabiky. Skladanie slabík do slov.
- Čítanie dvojslabičných slov.
- Rozvíjanie sluchovej analýzy a syntézy.

Dvojslovné vety. Obrázkové čítanie.

Odporúčané rozprávky a knihy v obsahu:

ROZPRÁVKY

Medovníková/perníková chalúpka; Červená čiapočka; O Budulínkovi; Dlhý, široký a bystrozraký; Kozliatka a vlk; Tri prasiatka; Škaredé káčatko; Koza odratá a jež; Zatúlané húsa; Pampúšik; O psíčkoví a mačičke; Rozprávka o sliepočke a kohútikovi; O rukavičke/Domček, domček kto v tebe býva; O rybárovi a zlatej rybke; Ako išlo vajce na vandrovkú; Rozprávka o repe; O Gaštankovi, čo nemal kožúšok; Čin, Čin; Janko Hráško; O dvanástich mesiačikoch; Hrnček var!; Palica, von z vreca!; Macko Uško; Tri medvede...

ROZPRÁVKOVÉ KNIŽKY

Môj macík; Moja prvá čítanka; Čo si hračky rozprávali; Utopený mesiačik; Rozprávky o zvieratkách (V. G. Sutejev)

PRÍBEHY ZO ŽIVOTA DETÍ

Janka a Danka

Autori: M. Ďuríčková, M.R. Martáková, D. Hevier, H. Zelinová, E. Gašparová, N. Tánska, M. Jančová, J. Šrámková, K. Bendová, M. Haštová, J. Pavlovič, R. Mórica, E. Čepčeková

OBRÁZKOVÉ KNIŽKY

Obrázkové čítanie

Autori: V. Machaj, Z. Vlach – M. Novacký, J. Kontár, E. Vančurová, E. Weberová, I. Imro, J. Navrátil, A. Okruhlicová

Náročnosť odporúčaných tém sa bude prispôsobovať danému ročníku a individuálnym schopnostiam žiaka.

RKS – knihy a rozprávky	Téma
Knihy: V lese a na čistinke Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Palička pomocníčka, Príbehy Maťa a Klinčeka: Ako vyhnali diviaka Rozprávky: Palička – pomocníčka Jablko Červená čiapočka Koza rohatá a jež Domček , kto v tebe býva Pampúšik Tri medvede	Lesné zvieratá
Knihy: Rozprávky o psíčkovi a mačičke Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Kuriatko a káčatko Zabavme sa s Macom Pacom Rozprávky: Rozprávka o sliepočke a kohútikovi Kuriatko a káčatko Ako išlo vajce na vandrošku O repe Maco Paco pomáha na gazdovstve Mechúrik Koščúrik Kozliatka a vlk Škaredé káčatko	Domáce zvieratá
Rozprávky: O repe Komu dáme mliečko?	Zelenina
Kniha: Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Kto povedal mňau?	Zvuky zvierat
Kniha: Rok Rozprávka: Čačky hračky / Bendová/	Rok

Kniha: Rozprávky o zvieratkách /Sutejev/: Jablko O gaštankovi, čo nemal kožúšok	Jeseň
Rozprávka: O dvanástich mesiačikoch Kniha: Maco Snehuliakom Téma jar: Kniha: Dobrodružstvo s myškami Téma leto: Čačky hračky / Bendová/: Smädné kvietky Téma rodina- členovia: Rozprávky: O repe Červená čiapočka	Zima
Rozprávka: O repe Červená čiapočka	Na poli, v lese, v záhrade
Rozprávky: Tri prasiatka O rybárovi a zlatej rybke Dlhý, široký a bystrozraký Janko Hraško	Remeslá
Kniha: Maco Snehuliakom: Nezvyčajný vianočný stromček Rozprávky: Medovníková chalúpka Vianočné dobrodružstvo	Vianoce

Témy čerpané z Vecného učiva ŠkVP

Základná orientácia:

- poznávanie mien blízkych osôb
- rozlišovanie ľudí podľa pohlavia
- rozlišovanie ľudí podľa veku: bábätko, dieťa, dospelý, starý – mladý
- orientácia v čase: názvy ročných období, názvy dní v týždni
- orientácia v priestore: pohybovanie sa v priestore podľa pokynov, poznávanie najbližšieho okolia školy
- poznávanie vlastného tela : vymenovať a ukázať na sebe a na spolužiakovi šesť častí ľudského tela. vymenovať časti ľudskej tváre (oči, uši, nos, ústa, jazyk, zuby).

Poznávanie prírody:

- zmeny v prírode podľa ročných období
- vlastnosti snehu a ľadu
- zmeny počasia podľa ročných období – odievanie podľa počasia
- domáce zvieratá: hus, kačica, baran, ovca, krava, kôň
- voľne žijúce zvieratá: zajac poľný, jež
- vtáky a hmyz: drozd, bocian, lienka
- kvety: sneženka, fialka. stromy: ihličnaté (borovica), listnaté (breza).

Orientácia v bežných životných situáciách:

- verejná doprava (rozlišovanie dopravných prostriedkov), cestovanie v dopravnom prostriedku, kúpa cestovného lístka
- telefonovanie: poznať telefónne číslo domov, vedieť vytočiť/vyťukať číslo. nácvik používania mobilného telefónu
- pošta: orientácia na pošte. poslať pohľadnicu, list s pomocou
- obchod : zvládnuť jednoduchý nákup s pomocou, vedieť určiť hodnotu platidla 1 €, 2 €, 5 €.
- oboznámenie sa s verejnými službami
- holičstvo, kaderníctvo- využitie služieb s pomocou
- objednať jedlo a pite s pomocou, podľa ponuky personálu
- oboznámenie sa s ubytovacími zariadeniami: ubytovňa, hotel, chata
- vedieť vyjadriť bolesť, opísať zdravotný problém, odmerať si teplotu
- spoločná návšteva zdravotného strediska, orientácia v budove, umiestnenie ordinácie detského lekára
- spoločná návšteva lekárne - vyzdvihnutie liekov na recept s pomocou.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Pragmatická rovina	25
Morfologicko-syntaktická rovina	15
Lexikálno-sémantická rovina	25
Rozvíjanie iných schopností žiakov spojených s komunikáciou	17
Foneticko-fonologická rovina jazyka	15
Rozvíjanie rozprávačských schopností	20

Rozvíjanie sociálnych zručností pre 6. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Rozvíjanie sociálnych zručností. Je predovšetkým rozvíjanie sociálnych zručností, nadväzovanie kontaktov, výmena informácií. Neoddeliteľnou súčasťou sociálneho správania sú schopnosti, ktoré napomáhajú sociálnej integrácii. Na upevňovanie medziľudských vzťahov sa podieľajú aj iné predmety, ktoré sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Rozvíjanie sociálneho správania.

Hlavné ciele:

- Samostatnejšie nadväzovať, udržať a ukončiť interakcie s inými deťmi.

Ďalšie ciele:

- Zlepšovať schopnosť spolupracovať s ostatnými deťmi,
- rozvíjať schopnosť spolupracovať s inými deťmi,
- vyjadrovať svoj súhlas a nesúhlas prijateľným spôsobom ,
- vedieť sprostredkovať vedomosti svojmu okoliu.

3. Proces vyučovania predmetu rozvíjanie sociálnych zručností sa bude realizovať na vyučovacej hodine rozvíjanie sociálnych zručností, 2 hodiny týždenne, 78 hodín ročne. Okrem tohto predmetu sa na upevňovaní a rozvíjaní sociálnych zručností podieľajú i ostatné vyučovacie predmety.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Vyjadrovanie súhlasu a nesúhlasu v rôznych sociálnych situáciách s dospelými a deťmi.
- Osvojovať si základné pravidlá spoločenského správania (prosba, pozdrav, ospravedlnenie), vyjadrovanie svojich vlastných citov prijateľným spôsobom.
- Poznávanie a rozlišovanie kladných a záporných vlastností formou dramatického prejavu.
- Osvojovanie základných osobných údajov a ich vyjadrovanie primeranými komunikačnými prostriedkami (meno a priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, mená súrodencov).

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu	12
Poznávanie a rozlišovanie kladných a záporných vlastností	20
Základné pravidlá spoločenského správania	26
Osvojovanie základných osobných údajov a ich vyjadrenie	20

Rozvíjanie grafomotorických zručností pre 6. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Rozvíjanie grafomotorických zručností. Vzhľadom na to, že od prevažnej väčšiny žiakov s ťažkým mentálnym postihnutím nie je možné vyžadovať písanie písaným písmom, v lepších prípadoch je vhodné naučiť ich ako formu dorozumievania písmo tlačené. K nácviku písania pristupujeme len u žiakov, ktorí majú na to vhodné dispozície.

2.Cieľ.

Všeobecné ciele:

- Rozvíjanie grafomotorických zručností.

Hlavné ciele:

- Utvrdenie správneho písania,
- utvrdenie správneho sedenia pri písaní,
- utvrdenie správneho držania pera,
- rozvíjanie grafomotorických zručností a priestorovej orientácie,
- rozvíjanie koordinácie zraku a oka pri písaní.

3. Proces vyučovania predmetu rozvíjanie grafomotorických zručností sa bude realizovať na vyučovacej hodine rozvíjanie grafomotorických zručností, 1 hodina týždenne, 39 hodín ročne. Podpora rozvoja grafomotorických zručností je realizovaná i na ostatných predmetoch.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Uvoľňovacie a relaxačné cvičenia horných končatín.
- Nácvik listovania v knihe.
- Obkresľovanie predkreslených geometrických tvarov.
- Opakovanie nacvičených tvarov (šikné zuby, zátrh).
- Upevnenie písania tvaru písmen a, i, e, o, u, m.
- Nacvičovanie písania písmena l, v.
- Nacvičovanie písania slabík le, li, lo, lu, va, ve, vi, vo, vu.

5.Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Uvoľňovacie a relaxačné cvičenia	3
Nácvik listovania v knihe	3
Obkresľovanie geometrických tvarov	3
Opakovanie nacvičených tvarov	5
Upevnenie písania tvaru písmen a, i, e, o, u, m	10
Nacvičovanie písania písmena l, v	5
Nacvičovanie písania slabík le, li, lo, lu, va, ve, vi, vo, vu	10

Matematika pre 6. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Matematika. Učivo je potrebné žiakom podávať primeraným spôsobom, podľa individuálnych potrieb každého žiaka. Každý žiak prostredníctvom matematiky môže získať vedomosti z oblasti matematiky, v takom rozsahu ako je schopný podľa svojej úrovne ich aplikovať v praxi.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Vedieť tvoriť skupiny z rozličných predmetov,
- zdokonaľovať sa v zisťovaní podobnosti a rozdielov,
- vedieť sa orientovať v priestore,
- pochopiť množstvo 6.

Hlavné ciele:

- Tvoríť skupiny rozličných predmetov,
- oboznámenie sa s tvarmi a povrchmi materiálov,
- poznať farby,
- orientovať sa v priestore,
- pochopiť množstvo 5, vedieť,
- prostredníctvom triedenia, priradovania, manipuláciou s predmetmi sa žiaci učia pochopiť množstvo 5,
- učia sa pravo-lavej orientácii.

3. Proces vyučovania predmetu matematika sa bude realizovať na vyučovacej hodine matematiky, 2 hodiny týždenne, 78 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Porovnávanie predmetov podľa vlastností
- Triedenie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar
- Osvojovanie pojmov kratší – dlhší
- Orientácia v priestore: pred – za
- Číslo 6. Počítanie do 6. Čítanie a písanie číslice 6
- Priradovanie predmetov k číslu 6, priradovanie čísla k predmetom
- Vytváranie skupín o danom počte predmetov
- Pomenovanie a priradovanie k názvu: kruh, štvorec, obdĺžnik.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Porovnávanie predmetov podľa vlastností	10
Triedenie predmetov podľa vlastností	5
Osvojovanie pojmov kratší – dlhší	5
Orientácia v priestore	5
Číslo 6. Počítanie do 6. Čítanie a písanie číslice 6	20
Priradovanie predmetov k číslu 6, priradovanie čísla k predmetom	17
Vytváranie skupín predmetov	6
Geometrické tvary	10

Vecné učenie pre 6. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Vecné učenie. V tomto predmete žiaci s ťažkým a hlbokým mentálnym postihnutím získavajú elementárne poznatky z oblastí prírodných a spoločenských odborov. Žiaci sa s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode a podobne.

Zo spoločenskovednej oblasti žiaci poznávajú svoje okolie, spoločnosť, vzťahy v rodine. Spoznávajú základy cestnej premávky, učia sa základným pravidlám bezpečnosti, upevňujú si základné potreby pre ochranu zdravia.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Poznať osobné údaje blízkych ľudí,
- orientovať sa v blízkom priestore,
- orientovať sa v čase,
- poznať niektoré rastliny miestnej oblasti,
- poznať niektoré zvieratá miestnej oblasti,
- orientovať sa v bežných životných situáciách.

3. Proces vyučovania predmetu vecné učenie sa bude realizovať na hodine vecné učenie, 2 hodiny týždenne, 78 hodín ročne. Proces bude realizovaný tak, aby každý žiak mal vypracovaný individuálny vzdelávací program, v ktorom je potrebné zvážiť čo je schopný sa naučiť. Je potrebné citlivo a vhodne vyberať metódy, postupy, pomôcky a formy motivácie. Je rovnako potrebné zvážiť náročnosť úloh, čas potrebný na vykonanie úlohy.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Základná orientácia:

- poznávanie mien blízkych osôb
- rozlišovanie ľudí podľa pohlavia
- rozlišovanie ľudí podľa veku: bábätko, dieťa, dospelý, starý – mladý
- orientácia v čase: názvy ročných období, názvy dní v týždni
- orientácia v priestore: pohybovanie sa v priestore podľa pokynov, poznávanie najbližšieho okolia školy
- poznávanie vlastného tela : vymenovať a ukázať na sebe a na spolužiakovi šesť častí ľudského tela. vymenovať časti ľudskej tváre (oči, uši, nos, ústa, jazyk, zuby).

Poznávanie prírody:

- zmeny v prírode podľa ročných období
- vlastnosti snehu a ľadu
- zmeny počasia podľa ročných období – odievanie podľa počasia
- domáce zvieratá: hus, kačica, baran, ovca, krava, kôň
- voľne žijúce zvieratá: zajac poľný, jež

- vtáky a hmyz: drozd, bocian, lienka
- kvety: snežienka, fialka. stromy: ihličnaté (borovica), listnaté (breza).

Orientácia v bežných životných situáciách:

- verejná doprava (rozlišovanie dopravných prostriedkov), cestovanie v dopravnom prostriedku, kúpa cestovného lístka
- telefonovanie: poznať telefónne číslo domov, vedieť vytočiť/vyťukať číslo. nácvik používania mobilného telefónu
- pošta: orientácia na pošte. poslať pohľadnicu, list s pomocou
- obchod : zvládnuť jednoduchý nákup s pomocou, vedieť určiť hodnotu platidla 1 €, 2 €, 5 €.
- oboznámenie sa s verejnými službami
- holičstvo, kaderníctvo- využitie služieb s pomocou
- objednať jedlo a pite s pomocou, podľa ponuky personálu
- oboznámenie sa s ubytovacími zariadeniami: ubytovňa, hotel, chata
- vedieť vyjadriť bolesť, opísať zdravotný problém, odmerať si teplotu
- spoločná návšteva zdravotného strediska, orientácia v budove, umiestnenie ordinácie detského lekára
- spoločná návšteva lekárne - vyzdvihnutie liekov na recept s pomocou.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Základná orientácia	24
Poznávanie prírody	24
Orientácia v bežných životných situáciách	30

Etická výchova pre 5. - 6. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Etická výchova. Etická výchova s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pomáha vytvárať pozitívne skúsenosti žiaka v interakcii s učiteľom i spolužiakmi. Prezentujeme pozitívne vzory správania v literatúre i v každodennom živote.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Viesť žiakov k pozitívnym hodnotám a ich uplatneniu v bežnom živote,
- pomáhať nadobudnúť zdravé sebavedomie,
- podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností.

Hlavné ciele:

- Učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi,
- upevniť si základy spoločenského správania,
- učiť sa základné pravidlá vyjadrovania citov,
- učiť sa spolupracovať s druhými, nadobúdať sociálne zručnosti – asertivitu, empatiu.

Ďalšie ciele:

- Pomáhať nadobudnúť zdravé sebavedomie,
- podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností.

3. Proces vyučovania predmetu etická výchova sa bude realizovať na hodinách etickej výchovy 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov. Naučiť sa identifikovať a vyjadriť city. Mimické vyjadrenie citov a postojov. Vedieť vyjadriť radosť a vďačnosť. Relaxácia. Identifikácia negatívnych citov a ich zvládnutie. Naučiť sa zvládnuť prudké emócie. Identifikovať negatívne city a ich zvládnutie. Ovládať základné pravidlá vyjadrovania citov. Vyššie emócie. Úloha vyšších emócií v rozvoji charakteru. Hľadať vhodné spôsoby ako ovládať negatívne city.
- Empatia. Základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej empatie. Neverbálne vyjadrenie empatie. Pochopenie druhých. Vžiť sa do situácie druhých. Empatia v každodennom živote.
- Asertivita. Pasívne, agresívne a asertívne správanie. Aktivity zamerané na pochopenie významu asertivity. Príčiny a opodstatnenosť svojho rozhodovania. Odmietnutie. Sťažnosť. Mať odvahu vysloviť návrh. Poznať nevhodnosť pasívneho a agresívneho správania. Riešenie konfliktov.
- Reálne a zobrazené vzory. Pozitívne vzory správania v každodennom živote. Pozitívne vzory správania v literatúre.
- Prosociálne správanie. Spolupráca. Vedieť spolupracovať s druhými. Výhody spolupráce. Pomoc, darovanie, delenie sa. Prijímať a dávať – základné prvky v medziľudských vzťahoch, priateľstve a láske. Motivácia k prosociálnemu správaniu. Priateľstvo. Význam a hodnota priateľstva.
-

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov, Naučiť sa identifikovať a vyjadriť city, Naučiť sa zvládnuť prudké emócie, Vyššie emócie	14
Empatia, Základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej empatie	6
Asertivita, Pasívne agresívne a asertívne správanie	7
Reálne a zobrazené vzory	5
Prosociálne správanie, Spolupráca, Pomoc, darovanie, delenie sa, Priateľstvo	7

Náboženská výchova pre 6. ročník A,B,C variant

1. Charakteristika predmetu Náboženská výchova. Vyučovanie náboženstva je priestor, kde sa žiaci učia vytvárať si a upevňovať vzťah s Bohom, učia sa kresťanským postojom a kresťanskému životnému štýlu.

2. Cieľ:

- Objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k svetu a k Bohu.
- Oceniť potrebu kresťanskej nádeje pre osobný život.
- Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv.
- Rozvíjať vzťah s rovesníkmi, s Bohom.
- Budovať spoločenstvo.
- Vnímať dobro, ktoré presahuje človeka – rozvoj pozitívneho postoja k životu.

3. Proces vyučovania predmetu náboženská výchova sa bude realizovať na hodinách náboženskej výchovy 1 hodinu týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Odpúšťame si navzájom

- Môj postoj k sebe (sebaúcta) a k ľuďom.
- Môj postoj k Bohu (priateľstvo s Bohom).
- Ježiš chce byť hosťom u Zacheja.
- Ježiš odpúšťa ľuďom (uzdravenia).
- Ježiš ma uzdravuje.

Boh nám odpúšťa

- Šťastie a dobro človeka.
- Hriech a jeho následky /vina, previnenie/.
- Sviatosti – znamenia Božej lásky /krst, sviatosť zmierenia/.
- Sviatosť zmierenia – sviatosť uzdravenia.

Konáme dobré skutky

- Priatelia.
- Pomoc ľuďom.
- Byť ako Ježiš.
- Ježiš ide v ústrety ľuďom.
- Ježiš pomáha.
- Boh sa stará o človeka.

Rozprávame sa s ľuďmi

- Formy rozhovoru.
- Rozhovor zbližuje ľudí.

Rozprávame sa s Bohom

- Boh sa prihovára ľuďom.
- Rozhovor s Bohom.
- Ježiš nás učí modliť sa – modlitba Otčenáš.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Odpúšťame si navzájom	10
Boh nám odpúšťa	9
Konáme dobré skutky	8
Rozprávame sa s ľuďmi	6
Rozprávame sa s Bohom	6

Pracovné vyučovanie pre 6. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Pracovné vyučovanie. Predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia z hľadiska úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okoliu. Je dôležitým faktorom pri vytváraní seba obslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov.

Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k jeho rozvoju jeho schopností, možností a zručností.

Obsah vyučovacieho predmetu sa realizuje v prirodzených podmienkach, situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať. Delí sa na zložky.

V zložke sebaobslužné činnosti žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

V zložke práce v domácnosti si osvojujú základné pracovné návyky v domácnosti, zručností potrebné pri domácich prácach, udržiavanie poriadku. Súčasťou je aj šitie – základy šitia, ručné práce. Súčasťou zložky sú práce v kuchyni – znalosti o potravinách, udržiavanie poriadku a hygieny v kuchyni.

V zložke práce v dielni si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

2. Ciele:

- Zvyšovať samostatnosť pri sebaobslužných činnostiach,
- zvyšovať samostatnosť pri stravovacích návykoch,
- osvojiť si základné pracovné zručnosti pri práci v domácnosti,
- vedieť rozlišovať rôzne materiály a pracovné náradie,
- zvyšovať samostatnosť pri hygienických návykoch.

3. Proces vyučovania predmetu sa bude realizovať na vyučovacích hodinách pracovné vyučovanie, 4 hodiny týždenne, 156 hodín ročne. Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu je dôležité pre každého žiaka zvoliť vhodnú činnosť podľa druhu a stupňa postihnutia a vybrať takú činnosť, ktorú dokáže zvládnuť. Je potrebné rovnako vybrať vhodnú formu motivácie. Žiaci si zvyšujú samostatnosť a rozširujú pracovné zručnosti a návyky. Pri činnostiach musí byť zaistená bezpečnosť žiakov a je potrebné, aby si žiaci osvojili základné bezpečnostné pravidlá. Učíme ich rozlišovať základné nástroje na prácu s drevom.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na zložky:

Sebaobslužné činnosti:

- Zvyšovanie samostatnosti pri osobnej hygiene.
- Používanie hygienických potrieb.
- Osvojovanie hygienických návykov bez/ s miernou pomocou.
- Vedieť rozlíšiť špinavé a čisté ruky.
- Hygiena na WC, splachovanie, rozlišovať mužské a ženské WC.
- Vyzliekanie a obliekanie bez/s miernou pomocou.
- Spoľahlivé rozlišovanie poradia obliekania a vyzliekania jednotlivých častí odevu.
- Obúvanie, vyzúvanie bez/s miernou pomocou.
 - Zapínanie, rozopínanie gombíka, používanie zipsu a patentov.
 - Osvojenie si základných stravovacích návykov.
 - Elementárne pravidlá stolovania.
 - Samotné používanie lyžice, používanie ostatného príboru s pomocou.

Práce v domácnosti:

- Samotné odkladanie hračiek a predmetov na určené miesto.
- Samotné odkladanie odevov a obuvi na určené miesto.
- Používanie ramienka na šaty.
- Utieranie prachu a polievanie kvetov podľa pokynov.
- Pozbieranie odpadkov do koša.
- Základy stolovania, samostatné prestieranie: plytký a hlboký tanier, príbor.
- Udržiavanie poriadku na stole: odkladanie špinavého riadu.
- Základy bezpečnosti v domácnosti.
- Utieranie a odkladanie riadu na určené miesto.
- Hygiena stola po jedle
- Umývanie ovocia.
- Príprava raňajok: natieranie masla a džemu na pečivo, chlieb, nalievanie čaju, mlieka, kakaa do hrnčekov.

Práce v dielni:

- Rozkladanie a skladanie škatúl, ukladanie drobných predmetov do škatúl.
- Skladanie, prekladanie, lepenie a strihanie papiera.
- Skladanie jednoduchej mozaiky.
- Skladanie veže z piatich až šiestich kociek po predvedení.
- Vkladanie drevených klinčov do perforovanej dosky.
- Navliekanie väčších korálok.
- Oboznámenie sa s rôznymi druhmi materiálov.
- Oboznámenie sa s náradím:

5. Časová dotácia:

Tematicky celok	Počet hodín
Sebaobslužné činnosti	65
Práce v domácnosti	55
Práce v dielni	38

Hudobná výchova pre 6. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Hudobná výchova. Hudobná výchova je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na základe hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o hudbu a radosť z nej.

2. Ciele:

- Rozvíjanie sluchového vnímania,
- na princípe detskej hry budovať záujem o hudbu,
- rozoznávať ľudský hlas a hudobný nástroj,
- osvojiť si jednoduché piesne a riekanky.

3. Proces vyučovania predmetu Hudobná výchova sa bude realizovať na vyučovacej hodine Hudobná výchova, 1 hodina týždenne, 39 hodín ročne. Je realizovaný do takej miery, do akej si žiak vie osvojiť dané schopnosti vzhľadom na stupeň jeho mentálneho postihnutia. So žiakmi sa snažiť o zjednocovanie kolektívneho spevu, viesť ich k pohybovým prejavom hudby.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Určovanie vlastností vnímaných zvukov: dĺžky (dlhý tón, krátky zvuk), intenzity(hlasný, tichý), hudobný nástroj – ľudský hlas.
- Rozlišovanie tempa, rytmu piesne alebo inštrumentálnej hudby.
- Rytmizácia jednoduchých detských piesní vyťukávaním, tlieskaním, hrou na telo.
- Rytmické cvičenia s použitím Orffovho inštrumentária (ozvúčené drievka, bubon, triangel).
- Rozlišovanie tónov hudobných nástrojov: bubon, klavír, trúbka.
- Počúvanie jednoduchých detských piesní rôzneho žánru, hudobné skladby – uspávanka.
- Osvojovanie si jednoduchých piesní: Čo by koza neskákala..., Bude zima..., Išiel strašiak..., Fúkaj, fúkaj teplý vetrík... a iné.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Určovanie vlastností vnímaných zvukov	6
Rozlišovanie tempa, rytmu piesne alebo inštrumentálnej hudby	5
Rytmizácia jednoduchých detských piesní vyťukávaním, tlieskaním, hrou na telo	10
Rytmické cvičenia s použitím Orffovho inštrumentária	5
Rozlišovanie tónov hudobných nástrojov: bubon, klavír, trúbka	4
Počúvanie jednoduchých detských piesní rôzneho žánru	4
Osvojovanie si jednoduchých piesní	5

Výtvarná výchova pre 6. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Výtvarná výchova. Predmet výtvarná výchova má nezastupiteľné miesto vo vzdelávaní žiakov s ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pretože výtvarné aktivity napomáhajú rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku, rovnako rozvíja komunikačné schopnosti, expresívnu aj receptívnu zložku reči.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Rozvoj jemnej a hrubej motoriky, koordinácie rúk, spoločné výtvarné aktivity,
- rozvoj a dopĺňanie poznatkov a výtvarných zručností, rozvoj priestorovej orientácie,
- prispôsobovanie sa požiadavkám skupiny.

3. Proces vyučovania predmetu výtvarná výchova sa bude realizovať na vyučovacej hodine výtvarná výchova, 1 hodinu týždenne, 39 hodín ročne. Výchovno - vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú činnosťami iných vyučovacích predmetov, predovšetkým s predmetmi na rozvíjanie grafomotorických zručností, rozvíjanie sociálnych zručností a pracovné vyučovanie. Pri výtvarných činnostiach využívame ich terapeutické pôsobenie na žiakov, vyberáme vhodné relaxačné činnosti, poznatky o kresbe realizujeme formou hry. Posilňujeme tvorivosť žiakov.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Na základe pozorovania tvarov, farieb, štruktúr rôznych predmetov vedíme žiakov k pokusom o výtvarné stvárnenie skutočnosti.

Kresba – kreslenie základných geometrických tvarov s maketou, podľa predlohy.

Kresba predmetov vychádzajúcich z kruhu, štvorca a z obdĺžnika.

Vyfarbovanie ohraničenej plochy – maľovánky.

Kreslenie pomocou predtlaču.

Kresba hlavonožca.

Maľba – dotváranie farebných škvŕn z čiar, vlnoviek, štvorcovej siete v dvoj a trojfarebných kombináciách.

Jednoduché členenie plochy s využitím farby a línie.

Rozpíjanie, zapúšťanie do vlhkého podkladu - používať tampón, drevko, akvarelové farby, temperové farby.

Modelovanie – modelovanie základných tvarov: guľka, valček, placka.

Modelovanie jednoduchých predmetov: ovocie, zelenina, pečivo, nádoby točením ušľahaného valčeka - používame hlinu, cesto, modurit, plastelínu a podobné materiály.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Kresba	11
Maľba	14
Modelovanie	14

Zdravotná telesná výchova pre 6. ročník C variant

1. Charakteristika predmetu Zdravotná telesná výchova. Na tomto predmete sa žiaci aktívne zapájajú do diania pri cvičeniach a i relaxácii. Je prispôsobený každému žiakovi tak, aby zvládol cvik, ktorý má naplánovaný vo svojom individuálnom vzdelávacom programe.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Zvyšovať samostatnosť pri vykonávaní pohybových aktivít,
- rozvíjať verbálne schopnosti vo vzťahu k pohybovým aktivitám,
- zvyšovať schopnosť sebakontroly,
- naučiť sa dodržiavať poradie v skupine,
- rozvíjať pozornosť,
- zvýšiť úroveň základných pohybových schopností,
- rozvíjať priestorovú a časovo – sledovú pamäť,

Hlavné ciele:

- Zlepšovanie hybnosti a koordinácie pohybov každej časti tela.

3. Proces vyučovania predmetu zdravotná telesná výchova sa bude realizovať na hodinách telesnej výchovy, 3 hodiny týždenne, 117 hodín ročne. zaradujeme cvičenia na rozvoj koordinácie, rovnováhy a laterality a na zvýšenie svalového tonusu a sily. Snažíme sa aby sa žiaci naučili dodržiavať a rešpektovať dané pravidlá, ktoré si na vyučovaní stanovíme, no zároveň rešpektujeme zdravotný stav a mentálnu úroveň každého žiaka. Učíme ich rozoznávať základné polohy: stoj, sed, ľah, kľak.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Pohybové hry zamerané na uvedenie si telesnej schémy.

Chôdza: upevňovanie správneho držania tela pri chôdzi, chôdza v zástup za učiteľom, chôdza po čiare, nácvik rytmickej chôdze, chôdza po schodoch. hore a dolu striedavo ľavou a pravou nohou, chôdza po špičkách, prekračovanie prekážok.

Lezenie: po kolenách, smerom v pred, podliezanie a preliezanie prekážok, lezenie na zvislý a šikmý rebrík do výšky 1 m, spúšťanie sa na kĺzačke.

Beh: beh daným smerom, beh v zástupe, vybehnutie na signál, hry spojené s behom.

Skoky: poskoky na mieste, skok z miesta, skok daným smerom, preskok napnutej gumy s pomocou, skok cez lano na zemi.

Zoskok z výšky 15 – 20 cm na mäkkú podložku s pomocou.

Nácvik skoku do diaľky: preskok medzery medzi dvoma žinenkami bez rozbehu, s krátkym rozbehom.

Hádzanie a chytanie: chytanie lopty gúľajúcej sa po zemi, po šikmej ploche, chytanie hodenej lopty, prehadzovanie lopty ponad prekážku, hod lopty horným oblúkom, do terča, do koša, prihrávky vo dvojiciach, kop do lopty, kolektívne hry s loptou.

Sezónne činnosti: hry na snehu, šmýkanie, sánkovanie, bobovanie, v jarnom období turistika, odporúča sa plávanie.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Pohybové hry	10
Chôdza	21
Lezenie	10
Beh	20
Skoky	20
Hádzanie a chytanie	20
Sezónne činnosti	16